

Giresun İli'nin Turizm Potansiyelinin Belirlenmesi, Yerel Halk Ve Sektör Temsilcilerinin Algısı Üzerine Bir Araştırma (Determination of the Giresun City's Tourism Potential, a Study on the Perceptions of Local People and Sector Representatives)

*Alper AKGÜN^a, Zeynep ASLAN^b

^a Giresun University, Şebinkarahisar Social Sciences Vocational School, Department of Tourism and Hotel Management, Giresun / Turkey

^b Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Guiding, Nevşehir / Turkey

Makale Geçmişi

Gönderim

Tarihi:14.06.2017

Kabul Tarihi:06.09.2017

Anahtar Kelimeler

Giresun

Turizm Potansiyeli

Öz

Destinasyonların turizm açısından üstünlüklerinin ortaya çıkması, turistik çekiciliklerinin belirlenmesi, turistik arz ve talep yapılarının değerlendirilmesi ve benzeri özelliklerinin açığa çıkarılması için turizm potansiyelinin belirlenmesi gerekmektedir. Özellikle kırsal alanlarda bulunan ve turistik açıdan gelişmemiş destinasyonların turizm sektörüne kazandırılmaları, hem bölgenin ekonomisine hem de ülke ekonomisine katkı sağlayabilmektedir. Bu çalışmanın amacı; Giresun İli'nin turizm potansiyelini belirleyerek, Giresun il sınırları içerisindeki turistik çekiciliklerden doğal güzellikler, iklim, sosyo-kültürel zenginlik ve turistik arz ve talep yapısını turizm açısından değerlendirilerek ortaya koymaktır. Ayrıca çalışmada Giresun'daki yerel halk ve turizm sektör temsilcilerinin , anket yöntemiyle değerlendirmeleri alınarak, turizmin olumlu ve olumsuz ekonomik, olumlu ve olumsuz sosyo-kültürel etkilerinde ve üst yapıların turizm için yeterliliğinde, beşli likert ölçeği yöntemine göre algıları ölçülmüştür. Bu doğrultuda Giresun'da yer alan 398 yerel halk ve sektör temsilcisine anket uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda Giresun İli'nin sahip olduğu doğal ve sosyo-kültürel varlıklarıyla etkili bir turizm potansiyeline sahip olduğu ancak aktif bir turizm destinasyonu olması için çeşitli stratejilerin ve politikaların geliştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır

Keywords

Giresun

Tourism Potential

Abstract

Tourism potential identification is necessary for the emergence of destinations supremacy, determination of tourist attractions, evaluation of tourism supply and demand structures and in order to uncover alike features. Especially when undeveloped rural areas open to tourism, it contributes to the economy both regionally and nationally. The aim of this study is, putting forth the natural beauties, climate, socio-cultural wealth and tourist supply and demand structure, which are some of the tourist attractions in Giresun district, by determining Giresun city's tourism potential. Also in this study, local people and tourism sector representatives in Giresun was measured according to a five-point likert scale. Surveys were evaluated in terms of positive and negative economical, socio-cultural effects and superstructures for tourism adequacy. Within this scope, 398 surveys were done to local people and tourism sector representatives in Giresun. As a result of the research, it is understood that Giresun city has an effective tourism potential with its natural and socio-cultural assets, but various strategies and policies should be developed in order to become an active tourism destination.

* Sorumlu Yazar.

E-posta: alper.akgun@giresun.edu.tr (A. Akgün),

GİRİŞ

Günümüzde turizm endüstrisi en hızlı gelişen sektörler arasında yer almaktadır. Hızlı gelişimi ile birlikte turistik mal ve hizmetlerin gelişmesi, turizm üst yapılarının artması veya büyümesi, yeni turistik destinasyonların turizm pazarına girmesi vb. durumlarla giderek genişlemektedir. Özellikle alternatif turizmin ortaya çıkmasıyla turistik ürünler çeşitlendirilmektedir. Buradan hareketle turizm sayesinde ekonomik gelirleri artırmak isteyen yeni destinasyonlar, turizmde ön plana çıkmak için turistik ürün çeşitlendirmesiyle bazı farklılıklarını ortaya koyma eğilimindedirler (Sezgin ve Karaman, 2008). Turizmin ülkesel gelişimine ilişkin politikaları ulusal bir yaklaşımken artık günümüzde bölgesel, kentsel ve yöresel kalkınmaya yönelik stratejiler geliştirilmekte ve desteklenmektedir. Bu sayede ülke geneline ilişkin bütünsellikten çıkılarak yöresel ve bölgesel turistik ürünlerin hedef pazara ulaştırılması sağlanmaktadır. Ziyaretçilerin çoğunluğunun imaj ve çekicilik unsurlarıyla destinasyonları tercih ettikleri bilinmekte ve buna bağlı olarak her yörenin kendi turizm potansiyelini ortaya çıkarması ve turizm alanında gelişmesi desteklenmektedir (Giritlioğlu ve Avcıkurt, 2010; Aydın ve Selvi, 2012).

Gelişen kentlerde sanayileşmenin ve kalabalığın etkisiyle yoğun tempoya giren insanların turizm yönündeki talepleri de değişkenlik göstermekte, hatta deniz-kum-güneş eğilimli turizm hareketleri giderek kendini kırsal turizme bırakmaya başlamaktadır. El değmeyen doğal güzellikler, bozulmamış kültürler vb. etkenler kırsal yönlü turizmi çekici kılmaktadır (Kızıloğlu, Kızıloğlu, ve Patan, 2015). Yoğunlaşan iş temposundan ve kalabalık kentlerin sahip olduğu olumsuz koşullardan uzaklaşmak isteyen bireylerin yerleşim bölgelerinden kırsal alanlara doğru gösterdikleri seyahat eğilimleri sonucunda, kırsal alanlarda turizm ile birlikte yeni istihdam olanakları oluşmaktadır. Ayrıca ağırlama endüstrisini geliştirmekte hatta büyük şehirlere olan göç hareketlerini yavaşlatmaktadır (Harbalıoğlu, Özel, ve Erkan, 2013). İşsizlik sorunlarına sahip kırsal alanlarda, turizmin gelişmesiyle artan turizm yatırımları (otel, restoran, vb.) sayesinde iş imkanlarının artması bölgenin kalkınmasını sağlamakta, ekonomik yönde olumlu bir etki bırakmaktadır (Akyol vd., 2014). Turizm alanında yapılacak yatırımların etkili olabilmesi için turizm yapısının önceden tahmin edilmesi ve gereken zeminin oluşturulması için bölgelerin turizm potansiyelinin araştırılması gerekmektedir (Karahana, 2015).

Turizm Potansiyeli Kavramı ve Kapsamı

Soykan'a (2004) göre turizm potansiyeli; turizm açısından herhangi bir bölgenin ekonomik yönüyle arz, talep, rekabet ve pazar koşullarında mevcut olan fakat farkına varılmayan gücüdür. Bu var olan gücün bölgede tam ve doğru yöntemlerle ortaya çıkarılması bölge açısından çok önemlidir. Bu bağlamda turizm potansiyelini belirlemede seçilen yöntemin önemi oldukça yüksektir. Turizm potansiyeli, birçok ve farklı yöntemlerle belirlenmekte ve büyük oranda bölgenin arz kaynakları üzerinde durulmaktadır. Ancak turizm çok geniş kapsamlı bir bilim dalı olup birbirini etkileyen iş ve ilişkiler bütünüdür. Bu nedenle de turizmi kapsayan bir çok bileşen üzerinde durularak mevcut potansiyel belirlenmelidir.

Ülkemizde turizm planlaması yapılırken ülke genelinden çıkıp yöresel düzeye inen bir planlama yapılması ve bu doğrultuda ölçekler geliştirilmesi gereklidir. Bu ölçekler de geniş katımlı olmalı ve tek çatı altında toplanmalıdır. Birçok uzman kendi alanı doğrultusunda potansiyel tanımlaması yapmakta ve genellikle bu durum bir envanterden

öteye geçmemektedir. Halbuki gerçek bir potansiyelin belirlenebilmesi analizler ve sentezlerle ortaya çıkarılmalı, pazarın durumu, arz ve talebin araştırılması, rekabet analizi gibi etkenler göz önünde tutulmalıdır (Emekli ve Soykan, 2014)

Bingöl ve Özgürel'e (2015) göre turizm ile birlikte bir bölgenin sosyo-kültürel ve ekonomik kalkınması arasında önemli bir ilişki vardır. Bölgeye ait doğal güzellikler, sosyal yapı, iklim, tarih ve kültür gibi etkenler, bölgenin turizm potansiyelini belirleyen en önemli unsurlardır. Fakat bu etkenlerin bölgenin kalkınmasına yarar sağlayabilmesi için, mevcut potansiyelinin ortaya konması ve değerlendirilmesi gerekmektedir. Ekonomik anlamda bir getirisi olmayan bu değerler, sadece turizm vasıtasıyla zenginlik sağlamakta ve bölgenin kalkınmasına katkıda bulunmaktadır.

Şüphesiz bir ülkenin turizm potansiyelinin yüksek olması ile turizm olgusunun gelişmesi açısından yeterli olduğu sonucu çıkarılmamalıdır. Bu açıdan bakıldığında turizm potansiyelinin açığa çıkarılması birtakım önemli kriterlere bağlıdır. Bu kriterler; tanıtım faaliyetleri, ulaştırma hizmetleri, yeterli ve lüks donanıma sahip işletmeler, kalifiye personel vb.dir. Turizmin gelişmesi ve turizmden elde edilen gelirleri artırmak için bu şartların yerine getirilmesi önemlidir. Bir bölgenin ekonomik gelişim hedeflerinin gerçekleşmesinde turizmin etkisinin önemli olduğu bir kez daha değerlendirilmelidir. Yapılan planlamalar turizm açısından da değerlendirilerek geliştirilmelidir (Aydınözü, İbret, ve İmat, 2015).

Bir bölgede turizm sektörünün gelişmesi, bölgedeki turistik mal ve hizmetlerin etkin bir biçimde sağlanabilmesiyle doğrudan ilişkilidir. Yalnızca doğal, tarihi ve kültürel kaynaklar sektör birikiminde belirleyici bir etken olmamaktadır. Bu birikimin ziyarete gelen turistlere hizmet sunan bölümlendirilmiş bir ekonomik yapı ile desteklenmesi gerekmektedir. Zira yerel turizme bağlı gelişim politikaları oluşturulurken sadece bölgenin yüksek turizm potansiyeline göre belirlenmesi yetersizdir. Buradan yola çıkarsak turistik talebin bölge üzerinde etkili olabilmesi için bölgede sunulan turistik arz kaynaklarının hizmete hazır ve sürdürülebilir olması gereklidir. Böylelikle yerel bölgelerin turizm açısından gelişebilmesi adına öncelikle bölgenin arz kaynaklarının geliştirilmesi ve turizm gelirlerinin devamlılığının sağlanabilmesi bölge açısından önemlidir (Künü ve Hopoğlu, 2015).

Turizm potansiyeli etkili ve düzgün belirlenemediği durumlarda yanlış bölgeler, yanlış zamanlarda ve yanlış uygulamalarla turizme kazandırılmaya çalışılmakta, planlamalar düzgün yapılmadığı için olumsuz sonuçlarla karşılaşmaktadır. Bu olumsuz gelişmelerin bir sonucu olarak (Emekli ve Soykan, 2014);

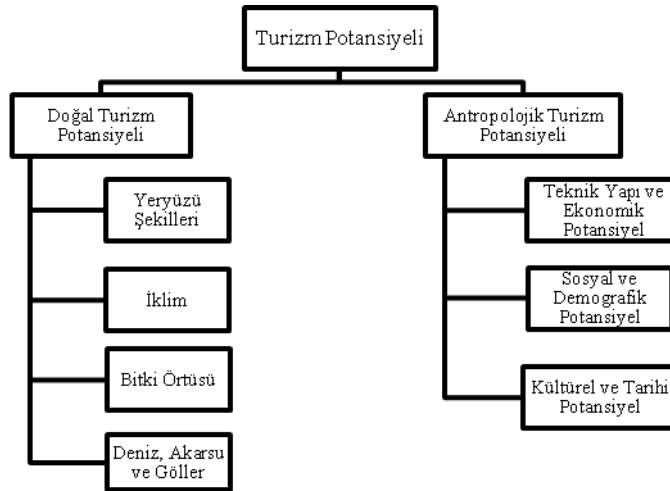
- Doğal çevre olumsuz etkilenmektedir.
- Ekonomik anlamda turizme tek yönlü bağlanılmakta ve turizmin düştüğü yada olmadığı durumlarda çöküşler yaşanmaktadır.
- Yöresel kimlik yok olmakta ve kültür yozlaşması meydana gelebilmektedir.
- Pazar beklentileri ve turist profilinin iyi araştırılmaması tüketici isteklerine cevap verecek turistik ürünlerin geliştirilmesini engellemektedir.
- Girişimciler yatırımlarını riske etmektedirler.
- Yöresel ve bölgesel kalkınma projeleri amacından uzaklaşmakta veya birbirine ters düşmektedir.

- Sürdürülebilir turizm risk altına girmektedir.

Buradan anlaşılacağı gibi turizm potansiyelini eksiksiz olarak belirleyebilmek oldukça güçtür. Turizm olayına bir bütün olarak bakılmalı, turizmi oluşturan tüm öğelerin birer birer potansiyelleri ortaya çıkarılmalı ve bu yönde sonuca gidilmelidir (Emekli ve Soykan, 2014).

Turizmin doğal ve kültürel boyutu sayesinde turistlerin çevresel etkinlikleri seçmesi, doğal ortamın korunması ve yörede yaşayan insanların gelir elde etmesine yardımcı olmaktadır. Bu sayede turizm, gelişmekte olan bölgelerin ekonomik kalkınmalarına yarar sağlamaktadır. Sosyal, kültürel, ekonomik vb. bir çok faydası bulunan turizm endüstrisi diğer taraftan doğal kaynakların bilinçsiz kullanımı, tarihi ve kültürel değerlerin tahrip edilmesi gibi durumlara da yol açmaktadır. Turizm potansiyelinin temelinde yatan doğal, tarihi ve kültürel değerlerin korunabilmesi için turizm bölgelerinde yapılacak etkili planlamalara yöre insanının da katılması büyük önem taşımaktadır (Özdemir ve Kervankıran, 2011). Bir bölgeyi turizme açarken seçilen turizm türünün bölge için ne kadar doğru olduğu yörenin turizm gelişimi için oldukça yararlı olacaktır. Ayrıca ekonomik anlamda da katkı sağlayacaktır. Fakat seçilen turizm türünün bölge için doğru olmadığı düşünülürse bölgeyi yok etme ve tahrip etme gücüne de sahiptir. (Gökçe, 2006).

Turistik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi için bölgelerin çekicilikleri önemli bir role sahiptir. Bundan dolayı turistik çekiciliklerin sınıflandırılması için bir takım kriterlerin ortaya konması gereklidir. Herhangi bir ülkenin veya bölgenin turizm potansiyeli yapısı Şekil 1’ de de görüldüğü üzere , doğal turizm potansiyeli ve antropolojik turizm potansiyeli boyutlarından oluşmaktadır (Dincu, 2015).

Şekil 1. Turizm Potansiyeli Yapısı

Kaynak: Dincu A (2015) Tourism Potential and Its Role in the Development of Tourist Activity. *Scientific Papers: Animal Science And Biotechnologies*, 48(2), 183–186.

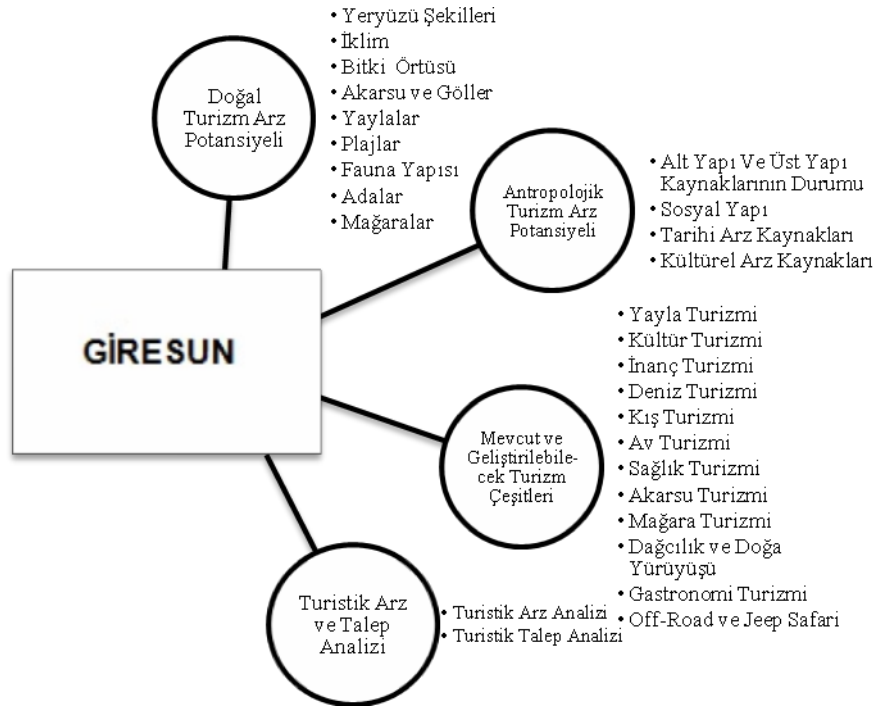
Doğal turizm potansiyelinin, doğal çekiciklerin ve zenginliklerin, yeryüzü şekilleri, iklim ve bitki örtüsü arasında sıkı bir ilişkisi bulunmaktadır. Doğal turizm potansiyeli; doğal güzellikler, iklim, su yapısı, bitki örtüsü, fauna gibi etmenler yardımıyla turistlerin doğal yönde ziyaret etme eğilimlerini araştırmaktadır. Antropolojik

turizm potansiyeli ise zaman içerisinde bir bölgenin insani varlıklarını, kültürünü, tarihini, sanatını, uygarlığın teknik-ekonomik yapısını ve sosyo-demografik karakterini araştırarak ne yönde turistik çekim sağladığını belirlemektedir (Dincü, 2015).

Bölgelerin turizm arz potansiyelini oluşturan doğal ve sosyo-kültürel kaynakların ekonomik değer taşıyabilmesi, fiziksel ve kurumsal alt yapının varlığı ile doğru orantılıdır. Başka bir ifadeyle, turizm yatırımlarının gerçekleştirilmesi için doğal ve sosyo-kültürel kaynakların fiziksel alt yapıyla birlikte açığa çıkarılması gerekmektedir. Turizmden ekonomik getiri sağlamak isteyen destinasyonların turistik arz potansiyelini ortaya koyması gerekmektedir. (Olalı ve Timur, 1988).

Giresun İli'nin Turizm Potansiyeli

Turizm sektörünün gelişebilmesi adına turizm potansiyelini belirlemede doğal kaynakların, tarihi kaynakların ve sosyo-kültürel kaynakların ve bunların alt dallarının bulunduğunu söylemek mümkündür. Özellikle doğal ve tarihi kaynaklar büyük önem arz etmektedir (Baykal ve Çimen, 2015).

Şekil 2. Giresun İli'nin Turizm Potansiyel Yapısı

Şekil 2.'de görüldüğü üzere Giresun İli'nin turizm potansiyeli bileşenleri doğal turizm potansiyeli, antropolojik turizm potansiyeli, mevcut ve geliştirilebilecek belli başlı turizm çeşitleri ve turistik arz ve talep analizi olarak genel bir sınıflandırma ile incelenmiştir. Giresun'un turizm potansiyeli bileşenleri ve alt bileşenleriyle birlikte detaylı olarak araştırılmış ve ortaya konmuştur.

• Giresun'un Doğal Turizm Arz Potansiyeli

Yeryüzü Şekilleri: Giresun il sınırları içerisinde yer alan toprakların %94'ünü dağlar oluşturmakta ve bu dağlar kıyıya paralel konumda bulunmaktadır (Bekdemir, 1996). Karadeniz kıyısından 50-60 km. mesafeyle iç kesimde,

kıyıya paralel olarak yükselen Giresun Dağları'nın ortalama yüksekliği 2000 metredir. Bazı noktaları ise 3000 metreyi aşmaktadır. Giresun'da çok az yer alan düzlükler, en çok sahil kesiminde bulunmaktadır. Giresun'u iç kesimlere bağlayan dağların yüksek kesimlerinde hayvancılık ve yayla turizmi açısından önem arz eden bir çok yayla mevcuttur. Bu yaylardan en önemli olanları; Bektaş, Kulakkaya, Kümbet, Karagöl, Tamdere, Eğribel ve Kazıkbeli yaylarıdır (Altınkaynak, 2008).

İklim: Giresun'un kıyı kesimleri Karadeniz iklimine bağlı kalırken Giresun Dağları'ndan güneye doğru kalan kısımlarında karasal iklim bulunmaktadır. Yaz aylarında neme bağlı olarak yüksek sıcaklıklar görülmektedir. Kıyı kesimlerinde her mevsim yağış alması nedeniyle kış mevsimi ılıman geçmektedir. İç kesimlerde ise bu durum tam tersidir (Sezer, 2014). Kış aylarında Giresun'un kıyı kesimleri ziyaret edildiğinde ılıman iklimle karşılaşmakta, yüksek kesimlere çıkıldığında ise kayak yapabilecek bir iklim bulunmaktadır. Yaz aylarında ise sıcaklığın yüksek olmasıyla denize girilebilmekte, serinlemek için de yaylalara çıkılabilmektedir (Bekdemir ve Elmacı, 2014).

Bitki Örtüsü: Giresun'un iklim özelliklerindeki farklılığın bitki örtüsüne de yansıdığını, iç kesimlerdeki bitki örtüsünün kıyı kesimlere benzer olmadığını söylemek yerinde olur. Bol yağış alan kıyı kesimleri bitki örtüsü bakımından zengin iç kesimler fakir kalmaktadır. Kıyıdan içeriye doğru 800 m. rakıma kadar meyve ağaçları, özellikle kiraz ve fındık bulunmaktadır ("Giresun İli Doğa Turizmi Master Planı," 2014). Doğal güzelliği eşsiz ve zengin bitki örtüsüne sahip Doğu Karadeniz Bölgesi'nin turistik çekiciliklere sahip olması nedeniyle 1985'li yıllardan sonra turizm potansiyelinin olduğu anlaşılmıştır (Bekdemir ve Özdemir, 2002). Flora bakımından araştırıldığında Giresun'un yüksek kesimlerinde meşe, kayın, gürgen ve ladin ağaçlarından meydana gelen ormanların olduğu tespit edilmiştir (Aydınöz ve Solmaz, 2003). Ayrıca bu karışık ormanlarda Alpin kat ve iğne yapraklı türlerde bulunmaktadır (Zaman, Şahin, ve Bayram, 2007). Giresun sahip olduğu zengin bitki örtüsü nedeniyle doğal bir güzelliğe sahip olup turizm açısından tercih edilebilir bir özelliğe sahiptir. Özellikle yeşil alanlarının çok olmasıyla birlikte turistler tarafından ilgi görececek bir potansiyeli bulunmaktadır.

Akarsular: Giresun Dağlarından doğan kuzey ve güney yönünde akan çok sayıda akarsu vardır. Çeşitli su sporları ve özellikle rafting için uygun akarsular bulunmaktadır. Bu akarsulardan önemli olanları Aksu, Harşıt Çayı, Özlüce (Gelevera) Deresi, PazarSuyu, Yağlıdere, Batlama Deresi vb.dir. Akarsu sayısı bakımından zengin olan bölgenin aynı zamanda gölleri de mevcuttur. Giresun'da irili ufaklı göller ve göletler bulunmaktadır. Bunlardan önemli olanları Karagöl Tepesinde bulunan Elmalı Buz gölü ve Şebinkarahisar Kılıçkaya Baraj Gölet'idir (Işık, 2007)

Yaylalar: Sıcak mevsimlerde rakımı düşük alanlarda kuraklaşan otlaklar nedeniyle hayvan sürülerinin yüksek rakımlara çıkarılması ve yeşil otlaklara ulaştırılması ile yaylacılık faaliyetleri gelişmeye başlamış, yaylak veya yayla terimi bu şekilde doğmuştur (Doğanay ve Coşkun, 2013). Önceleri sadece ekonomik bir faaliyet olan hayvancılık için kullanılan yaylalar günümüzde çeşitli sportif faaliyetlere ve turizme de hitap etmektedir (Emekli, 2015). Giresun'da yayla sayısı oldukça fazla olup turizme açılması için elverişlidir. Özellikle Giresun Dağlarının kuzey ve güney yüksek yamaçlarında bir çok oba ve yayla yerleşimleri mevcuttur. Sözü edilen yerleşimlere örnek olarak; Paşakonağı, Günlük, Başyayla, Kazıkbeli, Çakrak, Eğriambar, Panayır, Karaovacık, Çakal, Sanalan,

Isırganlı, Ağalikkıranı, Kavraz, Ağaçaş, Kanatdüzü, Eğribel, Çağman, Tutak, Karadağ ve Kınık Yaylaları verilebilir. Bu bahsedilen yaylalar sadece hayvancılık için kullanılmaktadır. Diğer yandan henüz turizme tam olarak açılmamış ancak yüksek turizm potansiyeline sahip yaylalara örnek olarak; Anastos Yaylası, Tamdere Yaylası, Tamzara Yaylası, Karagöl Yaylası, Sis Dağı Yaylası ve Melikli Obası verilebilir. Giresun'da Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından turizm merkezi olarak ilan edilen Bektaş, Kulakkaya ve Kümbet yaylaları bulunmaktadır (Sezer, 2015).

Plajlar: Doğu Karadeniz Bölgesi'nde kıyı turizmi istenen düzeylerde gelişmemiştir. Bunun nedenleri arasında; kıyıların dik ve eğimli olması, güneşli gün sayısının az olması, denizdeki dalga hareketliliğinin fazla olması ve kıyıların sığ olmayıp birden derinleşmesi gösterilmektedir (Bekdemir ve Özdemir, 2002). Giresun'daki iklimin ılıman olmasına rağmen Akdeniz ve Ege Bölgeleri'ndeki yoğun talebe göre kıyaslandığında kıyı turizminin gelişmediğini söylemek mümkündür. Su sıcaklığı ve güneşli gün sayısının düşük olması nedeniyle sadece yerel halka kısa süreliğine cevap verebilecek niteliktedir (Yeşiltaş, Çeken, ve Öztürk, 2009). Giresun 'da kent merkezi ile Bulancak, Yalıköy, Uluburun ve Eynesil plajları fazla talep görmektedir. Fakat bu plajlarda, yoğun yapılaşma ve Kıyı Kanunu gibi etkenlerden dolayı turizm yatırımları bulunmamaktadır (“Doğu Karadeniz Turizm Master Planı,” 2008).

Fauna Yapısı: Giresun İli'nde Doğu Karadeniz Bölgesi'nin ortak karakterini yansıtan hayvan türleri bulunmaktadır. Fakat bazı hayvan türlerinin ülke genelinde olduğu gibi Giresun'da da azalması yada nesillerinin tükenmesi durumuyla karşı karşıya kalınmaktadır. TEMA Vakfı'nın raporlarına göre 19 hayvan türünün yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kaldığı görülmektedir. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaşayan ve yok olmaya başlayan hayvanlardan bazıları; çengel boynuzlu dağ keçisi, vaşak, boz ayı, ürkeklik, dağ horozu, karaca, kurt, telli turna, Kafkas engereği, bildircin, kınalı keklik, yaban kedisi, kızıl akbaba, kara akbaba, tahtalı ve küçük kerkenez'dir (Eriş ve İltar, 2013). Yaban hayatı bakımından oldukça zengin olan Giresun'da memeli hayvanlardan; kaya ve ağaç sansarı, çakal, tavşan, yılan, tilki, ayı, kurt, yaban domuzu, sincap, gelincik, karaca ve su samuru bulunmaktadır. Özellikle kuş gözlemciliği turizmi için elverişli bir zenginliğe sahiptir. Kuş türlerinden; baykuş, kaya güvercini, üveyik, ardıç kuşları, bülbül, kuyruk sallayanlar, kanaryalar, baştankaralar sakalar, sıvacı kuşları, guguk kuşu, atmaca, doğan, şahin, kartal, isketeler, kerkenez, ağaçkakanlar, ispinozlar, çoban aldatanlar, serçeler, karakarga, alakarga, kuzgun, saksaganlar, çulluk, kızkuşu, kaz, ördek, balıkçılar, karabatak, ötleğenler ve bildircin bulunmaktadır (Sezer, 2015). Ayrıca akarsularda yaşayan sazan, aynalı sazan ve alabalık türleri de mevcuttur (Bekdemir ve Elmacı, 2014).

Adalar: Giresun'un Karadeniz sahillerinde bir adet adası bulunmakta ve bu adaya Giresun Adası denmektedir. Karadeniz'in tek adası olma özelliğine sahiptir. Bu ada Giresun kent merkezinin doğu yamacında Gemilerçekeği'nin 1.6 km açığında yer almaktadır. Tek ada olması nedeniyle geçmişten günümüze birçok efsane ve hikayeleri üzerinde barındırmaktadır (Altınkaynak, 2008). Ada doğal güzellikleri ile birlikte tarihi açıdan da turizm potansiyeline sahiptir (Aydın, 2015).

Mağaralar: Yeraltı zenginliklerinden biri olan mağaralar; içerisine insan girebilecek kadar geniş olan ve doğal yada yapay haldeki boşluklardır. Binlerce yılda oluşabilen doğal mağaralar eşsiz güzellikleriyle ülke turizmine katkıda bulunmaktadır (Ulusan ve Batman, 2010). Giresun'da bulunan önemli mağaralardan bazıları:Espiyeye Yedideğirmerler Mağarası, Keşuş Şahin Kayası ve Alucra Tepesidelik Mağarası'dır.

• Giresun'un Antropolojik Turizm Arz Potansiyeli

-Alt Yapı Ve Üst Yapı Kaynaklarının Durumu

Ulaşım: Bir turistik destinasyonun sahip olduğu çekiciliklere ulaşılabilir olduğu takdirde turistler ziyaret etme eğilimine yönelmektedirler. Turizmdeki gelişimde ulaşımın rolü etki ve tepki üzerine kurulur. Ulaşımındaki iyi yönde gelişmeyle turizm gelişmekte, turizmdeki gelişmeyle de ulaşım iyileştirilmektedir. Küreselleşen dünyada ulaştırma ve iletişimdeki gelişmelere paralel olarak uzak diyarlar yakınlaşmakta ve dolayısıyla turizme olumlu yansımaktadır (Uluer, 2009). Giresun'da ana ulaşım karayolu ile sağlanmakta ve kıyı şeridinde duble sahil yolu olup Trabzon ve Ordu'yu birbirine bağlamaktadır. Kıyı şeridinde bulunan sahil yolu ulaşım açısından kalitelidir ancak iç kesimlerde bulunan yollar engebeli ve çok virajlıdır. Giresun'da ulaşımın iç kesimlere yetersiz olması nedeniyle buralarda turizm faaliyetleri olumsuz etkilenmektedir (Sezer, 2014). Giresun'da ulaşım deniz yolu ile de sağlanmakta ancak yolcu taşımacılığında çok yük taşımacılığı ve balıkçılık için kullanılan limanlar bulunmaktadır. 1959 yılında hizmete giren Giresun Limanı'nda yolcular, tekneler, balıkçı tekneleri, kılavuzlar ve büyük şilepler için rıhtımlar bulunmaktadır. (Gökçe, 2006). Giresun 2015 yılı Mayıs ayında hizmete giren Ordu iliyle ortak kullanılan Avrupa'nın ve Türkiye'nin birinci, dünyanın üçüncü deniz üzerine kurulan bir havalimanına sahiptir.

Altyapı: Turizmdeki üst yapılardan konaklama ve yiyecek-içecek işletmelerinin bölgenin çekiciliklerine en yakın alt yapı imkanlarının bulunduğu noktalara konumlandırılması gereklidir (Bilici ve Işık, 2015). Giresun'da turizm açısından etkin potansiyele sahip yaylalarda alt yapı sorunları mevcut olup bu sorunların bir an önce çözümlenmesi gerekmektedir. Özellikle yollarının iyileştirilip içme suyu, kanalizasyon ağı ve çöp toplama hizmetlerinin geliştirilmesi ile yöre turizmine katkı sağlaması beklenmektedir (Gökçe, 2006).

Üstyapı: Giresun İli'nde turizm işletme belgeli 14 adet, yatırım belgeli 7 adet otel işletmesi bulunmaktadır. Turizm işletme belgeli otellerin yatak kapasitesi 997'dir, Yatırım belgeli otel işletmelerinin yatak kapasiteleri ise 618'dir. Giresun'da belediye belgeli 17 konaklama tesisi faaliyet gösterirken bu tesislerin yatak kapasitesi 561 yataktır. İlde, turizm işletme belgeli 3 adet restoran, belediye belgeli 254 restoran, 12 adet A Grubu seyahat acentası ve 29 adet C Grubu seyahat acentası bulunmaktadır (yigm.kulturturizm.gov.tr, 2014).

-Ekonomik Durum

Turizmin ülkemizdeki ekonomik rolü gün geçtikçe büyümektedir ve aynı zamanda cari açığa katkıda bulunmaktadır. Özellikle bölgeler arasındaki ekonomik farklılıkların kapanmasında etkili olmakta, endüstrisi ve

tarımı gelişmemiş bölgelerin zengin turistik kaynaklarını planlı ve programlı turizme açmaları sayesinde kalkınmada bölgesel dengeler sağlanabilmektedir (Bilici ve Işık, 2015). Giresun'da ekonomi tarımla ayakta durmaktadır. İl genelinde özellikle sahil kesiminde tarım büyük miktarda fındık yetiştiriciliğine dayanmaktadır. İç ve yüksek kesimlerde ise hayvancılık ön plandadır. Giresun'da ki endüstri yatırımlarının büyük bir bölümü fındık üzerine kurulmuş olup işleme ve yan mamulleri üretilmektedir. Diğer tarım bitkisi de çaydır ancak Trabzon, Rize ve Artvin'deki üretimlere göre az miktardadır. Sanayide özel sektör yatırımlarının yetersiz oluşuyla birlikte kamu yatırımlarının sayısı da oldukça azdır. Giresun'da ticaret de tarıma dayanmaktadır. Fındık halkın genel geçim kaynağıdır. İl'in ihraç ettiği ürünler fındık ve çaydır. Giresun'da ayrıca kurşun, çinko, barit madenleri çıkarılarak ihraç edilmektedir (Aksu, 2014).

-Sosyal Yapı

Bir kentin sosyal yapısına bakılırken bazı faktörler olan nüfus, köken, sağlık, eğitim, yerleşim yapısı, gibi yapılar incelenmelidir (Kapluhan, 2015). Giresun ekonomik anlamda gelişmekte olan bir bölge olması nedeniyle dışarıdan göç alamamıştır. Buna bağlı olarak il genelindeki sosyal yapıda bir değişiklik olmamıştır. Aksine iç kesimdeki köy ve ilçelerden Giresun kent merkezi göç almış ve sosyal yapısını korumuştur (Bekdemir, 2000).

Nüfus: Türkiye nüfusunun 13.648.270 olduğu 1927 yılında nüfusu 165.033 kişi olarak tespit edilen Giresun, nüfusu bakımından 63 il içinde 40'inci sırada bulunmaktaydı. 1965 yılından bu yana 2000-2007 yılları arasındaki 7 yıllık süreçte %20'lik bir değişim ile 100.000 kadar bir azalma gösteren Giresun'un 2007 yılından günümüze kadar olan yıllarda nüfusu çok büyük değişimler göstermemiştir (Aksu, 2014).

Etnik Yapı: 1461'de Fatih Sultan Mehmet'in Trabzon seferi sırasında Giresun dolaylarında Türkmen boylarından Çepnilerin bulunduğu yazılı kaynaklardan anlaşılmaktadır (Güleç, 2014). Yazılı tarihin bize sunduğu bilgiler ışığında Çepnilerin bin yıldır Giresun'da yaşadıkları belirtilmektedir. Bu bilgilerden yola çıkılacak olursa Giresun'da yaşayan yerli halkın genelinin Çepni boyundan geldikleri söylenebilir (Meeker, 1971).

İdari Yapı: Giresun'un idari yapısı ele alındığında kent merkezleri hariç dağınık bir yapıya sahip olmasından kaynaklı olarak 548 adet köy, 153 mahalle ve 15 ilçe merkezi bulunmaktadır. Bunun haricinde il genelinde belde ve ilçe olmak şartıyla 33 belediye teşkilatının olduğu görülmektedir (www.giresun.gov.tr., 2015).

-Tarihi ve Kültürel Kaynaklar

Giresun'un kendine has engebeli ve geçit vermeyen yapısında kültürünü ve bir takım değerlerini korumakta ve Türk kültür ve motiflerini taşıyan bir şehir olma özelliği taşımaktadır (Kuruca, 2006).

Kilise ve Manastırlar: Giresun genelinde 18 adet kilise vardır. Bunlar, Gogora Kilisesi, Katolik Kilisesi, Meryemana Kaya Kilisesi, Merkez Karaali Köyü Kilise Kalıntısı, Bulancak Acısu Kaya Kilisesi, Çamoluk Kayacık Köyü Kilisesi, Çanakçı Bakımlı Köyü Kilisesi, Dereli Hisar Köyü, Yavuzkema Beldesi Kiliseleri, Görele Aydınlar Beldesi Eserli Mahallesi Kilisesi, Keşap Armutdüzü ve Erköy Camiyanı Kiliseleri, Şebinkarahisar Licese Köyü Kilisesi, Meryemana Kilise ve Manastırı, Şaplıca Köyü Kilisesi, Fatih Mahallesi Kilisesi, Yağlıdere Çağlayan ve Akpınar Köyleri kiliseleridir (Eriş & İltar, 2013).

Cami ve Türbeler: Giresun İl sınırları içerisinde tarihi manada 17 adet cami ve 12 adette türbe yer almaktadır (Gökçe, 2006). Bunlardan önemli olanları; Kale Cami, Hacı Hüseyin Cami, Çınarlar Cami, Hacı Mittad Cami, Kurşunlu Cami, Fatih Cami, Seyyid Vakkas Türbesi ve Sarı Halife Türbesi'dir.

Kaleler: Giresun İl sınırları içerisinde 15 adet kale bulunmaktadır. Bunlar; Giresun Kalesi, Şebinkarahisar Kalesi, Tirebolu (Saint Jean) Kalesi, Andoz Kalesi, Bedrama Kalesi, Şaban Kalesi, Eynesil Kalesi, Veran Kalesi, Arda Kalesi, Aktepe Kalesi, Kaledere Köyü Kalesi, Hacı Ahmetoğlu Köyü'ndeki kale kalıntıları, Dandı Kalesi, Kuşluhan Köyü Kalesi ve Yalç Köyü kale kalıntısıdır (Gökçe, 2006).

Kaya Mezarlar ve Tümülüsler: Giresun'da kaya içerisine oyulmuş mezar örneklerinden iki adet bulunmaktadır. Birincisi Tirebolu İlçesi Ortacami Köyü'nde yer alır. Kayanın oyularak içinde daire biçiminde yontulmuş bir mezar bulunmaktadır. İkincisi Espiye ilçesinin Gülburnu Köyü'nde bulunur ve iki adet oyulmuş odanın kaya mezar olduğu sanılmaktadır. Giresun'da tümülüs yapısı Alucra ilçesinin Piril Köyü'nde bulunmaktadır (İltar, 2014).

Çeşmeler: Giresun İl sınırları içerisinde literatürde yer alan 51 adet tarihi çeşme bulunmaktadır. Bunlardan bazıları; Muhtar Bey Çeşmesi, Osmaniye Çeşmesi, Yüzbaşısu Çeşmesi, Avutmuş Çeşmesi, Reşit Ağa Çeşmesi, Süleyman Ağa Çeşmesi, Çavuşpınarı Çeşmesi, Selahpınarı Çeşmesi, Uzunoluk Çeşmesi, Kovanpınar Çeşmesi, Çağlayan Köyü Çeşmesi, Alay Çeşmesi, Hacıyakup Çeşmesi, İstiklal Çeşmesi'dir (İltar, 2014).

Hamamlar: Giresun İl genelinde tarihi 5 adet hamam yer almakta, bunlardan biri Giresun merkezde, biri Tirebolu'da, üçü ise Şebinkarahisar'da bulunmaktadır (İltar, 2014).

Köprüler: Akarsuları zengin olan Giresun'da tescillenmiş tarihi köprüler bulunmakta olup 13 adet Yağlıdere'de, 6 adet Dereli'de, 5 adet Keşap'ta, 5 adet Görele'de, 2 adet Şebinkarahisar'da ve geriye kalanlar diğer ilçelerde yer alır ("Giresun," 2010).

Değirmenler: Giresun'da akarsu kenarlarında kurulmuş neredeyse bütün yerleşim birimlerinde değirmen olmasına rağmen bunlardan yalnızca beşi tescillenmiştir. Tescilli olan değirmenler Tekke Köyü Değirmeni, Kırıklı Beldesi Hamzalı Mahallesi Değirmeni, Çanakçı Bakımlı Köyü Değirmeni, Yağlıdere Hacı Abdullah Halife Değirmeni, Keşap Armutdüzü Köyü Değirmeni'dir (İltar, 2014).

Müzeler: Giresun Müzesi Gogora Kilisesi'nin müzeye dönüştürülmesi sonucunda kurulmuş, birçok tarihi eser sergilenmekte olup en eski eserin M.Ö. 3000 yılına ait olduğu bilinmektedir. Çeşitli dönemlere ait 390 arkeolojik, 561 etnografik eser, 1 adet mühür, 2840 tarihi sikke sergilenmektedir (www.giresunmuzesi.gov.tr., 2015). Şebinkarahisar Atatürk Evi ve Müzesi; Şebinkarahisar kent merkezinde olup iki katlı ahşap bir binada Mustafa Kemal Atatürk'ün 12 Eylül 1924 tarihli ziyareti sırasında konakladığı yapıdır. Müzenin iç kısmında Atatürk'ün kullandığı eşyalar, uyuduğu yatak ile birtakım yöresel eserler sergilenmektedir ("Niçin Giresun?," 2010).

El Sanatları: El sanatları açısından akla ilk gelen, yörede halen yaşatılmaya çalışılan kumaş ve kilim dokumacılığıdır. Alucra ilçesinde Palaz denilen kilim dokumacılığı ve Şebinkarahisar ilçesinde Tamzara Dokuması denilen yöreye özgü bir kumaş halen daha yaşatılmaya çalışılmaktadır. Eynesil ilçesinde de Dastar isimli kilim dokunmaktadır (Aydın, 2015).

Yöresel Kılık Kıyafetler: Giresun kent merkezi ve sahil boyunca uzanan bölgelerinde modern giysiler tercih edilirken iç ve yüksek kesimlerde yöresel kıyafetler günümüzde de kullanılmaktadır. Cepkenler, bindallılar, entariler bu yörede görülmektedir. Giresun'un iç kesimlerinde kadın giyimini, yaşmak, entari, peştamal, yelek ve hırka oluşturmaktadır. Genel olarak Giresun halkı çağdaş giyimi tercih etmektedir (Eriş ve İltar, 2013).

Gelenek ve Görenekler: Giresun'daki gelenek ve göreneklerin büyük bir kısmı rivayetlere dayanmaktadır. Her sene Mart ayının ortasında yılbaşı tutma denilen bir gelenekle, sabah erken kalkılarak dere, ırmak yada denizden su alınır. Alınan suyla evin kapısından sağ ayakla geçilir ve su evin her yerine saçılır. O gün birileri uğursuzluk getirir diye evlere kimse alınmaz (www.giresun.gov.tr., 2015). Mart ayının bozumunda eve yeşil sebzeler sokulmaz. Bu sebzeler eve girerse bütün yıl evi haşere saracağına inanılır (Kara Düzgün, 2014). Her yıl Mayıs ayının altısında Hidrellez kutlanır ve bu günde İlyas (as.) ve Hızır'ın (as.) buluştuklarına, kışın sona erdiğine ve güzel günlerin yaşanacağına inanılır (Aydın, 2015).

Yöresel Mutfak Kültürü: Karadeniz sahillerinden başlayıp Anadolu'nun derinliklerine kadar uzanan coğrafyası ile Giresun'un mutfak kültürü çok zengindir. Kıyı kesimlerde deniz mahsulleri genel ağırlıkta olup iç kesimlere doğru hamur işi, etli ve sebze yemekler daha çok görülür. Yörede yetişen bitkilerden ve mantar çeşitlerinden zengin bir mutfak kültürü oluşmuştur. Hemen hemen her tür bitkiden yemek yapılmaktadır ("Giresun Yemekleri," 2008).

Halk Oyunları: Giresun'da oynanan halk oyunlarının gelişiminde iklimsel şartların etkisi olduğu bilinmektedir. İklimin ve tabiatın yumuşak olmasından kaynaklı halk oyunlarının figürleri yumuşakla sert arası olmuştur (Aydın, 2015). Giresun halk oyunlarından en yaygını Giresun horonu ve karşılmasıdır. Horonu erkekler daha çok davul-zurna veya kemençe eşliğinde oynamakta, kadınlar ise davul-zurna, saz ile birlikte oynamaktadır. Giresun Horonu'nun Düz Horon, Sıksara, Giresun Karşılması'nın ise Tüfekli Çandır Karşılması gibi ve Sallama Horon gibi türleri de bulunmaktadır (Altınkaynak, 2008). Giresun'un iç bölgelerindeki Alucra, Çamoluk ve Şebinkarahisar'da daha farklı halk oyunları bulunmakta ve daha çok İç ve Doğu Anadolu'yu yansıtmaktadır ("Niçin Giresun?," 2010)

Efsaneler: Giresun'la ilgili olarak yaklaşık on efsane anlatılmaktadır. Bunlar; Koyun Baba veya Ada Baba, Hamza Şeyh ile Hacı İlyas, Şih Mustafa ile Akkoyunlu Padişahı, Hacı Abdullah Halife, Kelete Değirmeni, Hamza Taşı, Gelin Kaya, Gelin Taşı, Kuru Çay, Dokuzoğlu, Elik Keçi, Yaşmaklı Ağaçaş, Elevi, Kızanca'dır. Bu efsanelere sahip Giresun'un kültürel zenginliği renklenmektedir (Eriş ve İltar, 2013).

• **Mevcut ve Geliştirilebilecek Turizm Çeşitleri**

Yayla Turizmi: Bu turizm türü Giresun'da gerçekleştirilmekte ve İl'in sahip olduğu eşsiz güzellikteki yaylalarıyla turistlere hizmet vermektedir. Bu yaylaların içerisinde ön planda olan Kümbet, Bektaş ve Kulakkaya gibi yaylaların geliştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda gelişimi için sürdürülebilir turizm çerçevesinde daha çok sosyal tesisin ve turizm üst yapılarının konumlandırılması, bazı alt yapı sorunlarının giderilmesi ve kamu ve özel kesimler tarafından etkili tanıtımlarının

yapılması gerekmektedir. Ayrıca bölgede yer alan sadece hayvancılık için kullanılan turizm potansiyeline sahip diğer yaylaların da turizme kazandırılması için gereken çalışmaların yapılması gerekmektedir (Gökçe, 2006).

Kültür Turizmi: Giresun'un sahip olduğu tarihi ve kültürel değerleri, bu turizm türüne yeterli derecede ev sahipliği yapacak niteliktedir. Ancak kültürel bazda bölge tanıtımındaki eksiklikler nedeniyle istenilen düzeyde olmadığı anlaşılmaktadır. Tarihi yapıların kamu kurumlarınca korunması ve restore edilmesi kültürel turizmin artmasına yardımcı olacaktır. Özellikle kale yapılarının arkeolojik araştırmaları yapılarak dönemini yansıtan eski mimari görünümlerine kavuşturulması gerekmektedir. Ayrıca kaya içindeki Sümela Manastırı'na alternatif olan Şebinkarahisar Meryem Ana Manastırı'nın restorasyon işlemlerinin tamamlanmış olmasına rağmen henüz müze alanına çevrilmemiştir. (İltar, 2014).

İnanç Turizmi: Giresun'da inanç turizmine hitap eden kilise, manastır, cami, mezarlık, türbe, vb. yapıların sayısı oldukça fazla olup yerli ve yabancı ziyaretçi çekmektedir. Özellikle Şebinkarahisar Meryem Ana Manastırını merak eden Hıristiyan inancına sahip yerli ve yabancı turistlerin Giresun'daki inanç turizmine yönelik talebi artıracığı öngörülmektedir. Giresun kent merkezindeki Seyyid Vakkas Türbesi, Yağlıdere'deki Sarı Halife Türbesi ve diğer evliya ve din alimlerinin mezarları inanç turizmi için gelenleri ağırlamaktadır (İltar, 2014).

Deniz Turizmi: Giresun'un Karadeniz'de sahil şeridinin bulunması ve bu sahil şeridinin üzerinde barındırdığı doğal plajlar sayesinde iklimsel şartlara bağlı olarak turistik talebin yoğunluğunun yerel turistler ve yöre halkından oluştuğu bir deniz turizmi potansiyeline sahiptir. Bu bağlamda deniz turizmini geliştirmek adına yeterli alt yapı imkanlarının oluşturulması ve uygun kumsallarda tam donanımlı turizm üst yapılarının artırılması ile deniz turizminden daha fazla gelir elde edilebilir. Ayrıca yük taşımacılığı için kullanılan çeşitli limanların yolcu ulaşımına açılması ve limanların yat limanlarına dönüştürülmesi ile hem deniz hem de yat turizmi gelişebilir ("Doğu Karadeniz Turizm Master Planı," 2008).

Kış Turizmi: Giresun'da kış turizmine hitap edecek gerekli alt yapı ve üst yapı unsurları bulunmamaktadır. Ancak Giresun yaylalarının güzel kış manzaraları için çeşitli seyahat acentalarının paket turlarına eklediği bilinmektedir (www.giresun.gov.tr., 2015). Kış turizmi için ideal yükseltilere sahip, Kasım ayından Mart ayına kadar kar yağışı alan Giresun Dağları, kayak merkezleri ve kış sporları için yeterli potansiyele sahiptir. Eğer Giresun'da kış turizmi için gerekli alt yapı ve üst yapı yatırımları gerçekleşirse kış döneminde kayak ve kış sporlarına hitap ederek, bu turizm türü geliştirilebilir ("Giresun İli Doğa Turizmi Master Planı," 2014).

Av Turizmi: Giresun'da bulunan avlaklar Lapa-Çaldağ Örnek Avlağı, Paşakonağı Devlet Avlağı, Ambardağı Devlet Avlağı, Bicik Devlet Avlağı, Bulancak Devlet Avlağı, Kemerköprü-Kulakkaya Devlet Avlağı, Kemerköprü Genel Avlağı'dır (Işık, 2007). Giresun'da Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nce tespit ve ilan edilen dönemlerde izin verilen av ve avlaklarda av turizmi gerçekleştirilmektedir. Ayrıca deniz mahsulleri için avlanma ve olta balıkçılığı da bulunmaktadır (www.giresun.gov.tr., 2015).

Akarsu Turizmi: Giresun'daki akarsular çeşitli sportif faaliyetler için elverişli olup özellikle rafting ve olta balıkçılığı için ideal bir potansiyele sahiptir. Özellikle kış mevsiminin bitmesiyle yüksek tepelerden eriyen karlar

akarsuları coşturmakta ve rafting için elverişli hale getirmektedir. Giresun'da rafting yapılabilecek akarsulardan bazıları; Harşit Çayı, Kelkit çayı, Dereli Alancık Kuzalan Şelalesi ile Kümbet yol ayrımı arası, Pazarsuyu deresi, Gelevera Deresi, Yağlıdere Deresi'dir ("Giresun İli Doğa Turizmi Master Planı," 2014).

Mağara Turizmi: Giresun'da mağara turizmi için az miktarda mağara bulunsa da sahip olduğu bu doğal oluşumların turizme kazandırılması ve ziyaretçilere açılabilmesi için gereken alt yapının kamu kuruluşlarınca gerçekleştirilmesi gerekir. Giresun'da turistik değere sahip üç adet mağara bulunmaktadır. Bunlar; Espiye'de bulunan Yedideğirmenler Mağarası, Keşap'ta bulunan Şahin Kayası ve Alucra'da bulunan Tepesidelik Mağarası'dır. Bu mağaralar ziyarete açılarak Giresun'da mağara turizmi geliştirilebilir ("Giresun İli Doğa Turizmi Master Planı," 2014).

Dağcılık ve Doğa Yürüyüşü: Bölgede yer alan birçok yükseltinin ve sarp kayalıkların bulunması nedeniyle dağcılık ve tırmanma sporları için ideal alanlar mevcuttur. Özellikle tırmanma sporu için gerekli çalışmaların yapılması ve bu çalışmalar neticesinde bölgeye bu sporu gerçekleştirmek için gelen yerli ve yabancı ziyaretçilerin sayısında artış yaratacak bir potansiyele sahiptir. Ayrıca doğa yürüyüşleri için potansiyel güzergahlar bulunmaktadır ("Giresun İli Doğa Turizmi Master Planı," 2014).

Gastronomi Turizmi: Giresun sahip olduğu zengin Karadeniz mutfağıyla gastronomi turizmi için ideal bir potansiyele sahiptir. Turistlerin Doğu Karadeniz Bölgesi'ni gezmek için tercih ettiği nedenlerden olan muhteşem doğası ve yeşil ormanlarının yanı sıra mutfak kültürünü ve bu bölgeye has yiyeceklerini de tatmak istemektedirler. Bu bağlamda gastronomi turizminin gelişebilmesi adına Giresun'un sahip olduğu turistik tesislerde yöre mutfağına yönelik menüler hazırlanması gerekmektedir. Ayrıca yöreye özgü kaliteli fındık ve cevizden üretilen yan ürünlerin markalaştırılarak gastronomi turizmi geliştirilebilir ("Giresun Yemekleri," 2008).

Off-Road ve Jeep Safari: Giresun'da doğa gezisi ve yürüyüşleri gibi etkinliklere benzer olan jeep safari etkinlikleri düzenlenebilecek çok fazla güzergah bulunmakta olup bu özel ilgi turizminin geliştirilebileceği öngörülmektedir. Giresun'da off-road etkinliklerinin düzenlendiği ve hatta bu sporla ilgili bir off-road kulübünün bulunduğu bilinmektedir. Özellikle yayla şenliklerinde off-road müsabakalarının oluşturulması ile bu yöndeki özel ilgi turizmi geliştirilebilir. Giresun'da bu sporun gerçekleştirilmesi için gerekli olan uygun doğal alanlar özellikle akarsular, dik yamaçlar ve yükseltieler bulunmaktadır (www.giresunblog.com., 2015).

• Giresun'un Turistik Arz ve Talep Analizi

-Turistik Arz Analizi

Konaklama İşletmeleri: Giresun İli içerisinde arz analizi açısından öncelikle konaklama işletmelerinin sayısı ile ilgili genel durumu ortaya koymak gereklidir. Tablo 1'de Giresun İli'nde 2009-2014 yıllarına ait turizm işletme belgeli ve belediye belgeli konaklama işletmeleri sayısı, oda sayıları ve yatak kapasiteleri yer almaktadır.

Tablo1. 2009-2014 Yılları Arasında Giresun'daki Turizm İşletme Belgeli ve Belediye Belgeli Konaklama İşletmeleri Sayısı, Oda Sayıları ve Yatak Kapasiteleri

Yıllar	Belediye Belgeli Konaklama İşletmeleri			Turizm Yatırımı Belgeli Konaklama İşletmeleri			Turizm İşletme Belgeli Konaklama İşletmeleri		
	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Kapasitesi	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Kapasitesi	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Kapasitesi
2009	17	259	561	5	213	404	12	468	914
2010	17	259	561	5	199	382	12	468	913
2011	17	259	561	10	337	702	12	468	913
2012	17	259	561	8	270	564	11	450	865
2013	17	259	561	8	239	467	11	442	858
2014	17	259	561	7	287	618	14	509	997
2014	Tesis Sayısı Toplamı		38	Oda Sayısı Toplamı		1055	Yatak Kap. Toplamı		2176

Kaynak: yigm.kulturturizm.gov.tr (2014) Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü Turizm İstatistikleri, Erişim Tarihi: 31 Aralık 2014

Tabloda da görüldüğü üzere, Giresun'da yer alan belediye belgeli konaklama işletmelerinin sayısında yıllara göre herhangi bir değişiklik olmadığı gibi oda sayıları ve yatak kapasiteleri de sabit kalmıştır. 2009 yılından bu yana yatırım belgeli konaklama işletmelerinin, oda sayısının ve yatak kapasitesinin en fazla olduğu yıl 2011'dir. Turizm işletme belgeli konaklama işletmeleri sayısı, oda sayıları ve yatak kapasitelerinin en fazla olduğu yıl 2014'tür. Giresun'un sahip olduğu konaklama işletmelerinin toplam sayısı 38, toplam oda sayısı 1055, toplam yatak kapasitesi 2176'dır. Giresun'da bir adet 4 yıldızlı, 7 adet 3 yıldızlı, 4 adet 2 yıldızlı, 1 adet butik ve 1 adet oberj olmak üzere toplam 14 adet turizm işletme belgeli konaklama tesisi bulunmaktadır.

Seyahat Acentaları: Giresun'da toplam 12 adet seyahat acentası bulunmakta olup hepsi A Grubu seyahat acentasıdır. Faaliyet bakımından İstanbul Sema Turizm ve Ts Derya Travel ulaştırma araçlarının biletlerini satarken diğer acentalar paket turlar düzenleyerek satışlar gerçekleştirmektedir (www.tursab.org.tr., 2015).

Yiyecek-İçecek İşletmeleri: Giresun il sınırları içerisinde faaliyet gösteren yiyecek-icecek işletmelerinin içerisinde lokanta ve restoranların toplam sayısı 245 adettir (www.giresunticaretrehberi.net., 2015). Bölgede sadece üç adet turizm işletme belgeli yiyecek-icecek tesisi bulunmaktadır. Bunlardan iki tanesi 1. sınıf lokanta, bir tanesi ise özel tesistir (yigm.kulturturizm.gov.tr, 2014).

-Turistik Talep Analizi

Giresun İli'nde son yıllarda konaklayan yerli ve yabancı turist sayıları Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2. Giresun'da 2005-2014 Yılları Arasında Konaklayan Yerli ve Yabancı Turist Sayıları

Yıllar	Yerli Turist	Yabancı Turist	Toplam
2005	50.712	624	51.336
2006	53.832	895	54.727
2007	45.951 ↓	182 ↓	46.133 ↓
2008	54.252	978	55.230
2009	59.894	3.170	63.064
2010	39.411 ↓	807 ↓	40.218 ↓
2011	69.552	2.719	72.271

2012	65.979 ↓	3.144	69.093 ↓
2013	72.239	2.758 ↓	74.997
2014	71.810	4.257	76.067

Kaynak: yigm.kulturturizm.gov.tr (2014) Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü Turizm İstatistikleri, Erişim Tarihi: 31 Aralık 2014

Tabloda görüldüğü üzere 2005-2014 yılları arasında Giresun'u çeşitli amaçlarla ziyaret eden yerli ve yabancı turistlerin konaklama sayıları verilmiştir. Buna göre Giresun'da konaklayan yerli ve yabancı turist sayısında genel olarak yıldan yıla artışlar meydana geldiği görülmektedir. Giresun il genelinde konaklayan yerli ve yabancı turistlerin ortalama kalış süreleri ve doluluk oranları Tablo 3'de yer almaktadır.

Tablo 3. Giresun'da 2005-2014 Yılları Arasında Konaklayan Yerli ve Yabancı Turistlerin Ortalama Kalış Süreleri

Yıllar	Ortalama Kalış Süresi		
	Yabancı	Yerli	Toplam
2005	1,6	1,3	1,3
2006	1,5	1,5	1,5
2007	1,6	1,7	1,7
2008	1,3	1,7	1,7
2009	1,2	1,4	1,4
2010	1,4	1,8	1,8
2011	1,3	1,5	1,5
2012	3,9	1,7	1,8
2013	1,4	1,4	1,5
2014	1,4	1,5	1,5

Kaynak: yigm.kulturturizm.gov.tr (2014) Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü Turizm İstatistikleri, Erişim Tarihi: 31 Aralık 2014

Tabloda Giresun il sınırları içerisinde konaklayan yerli ve yabancı turistlerin ortalama kalış süreleri ve konaklama işletmeleri doluluk oranları verilmiştir. Buna göre Giresun'da konaklayan yabancı turistlerin ortalama kalış sürelerine bakıldığında ortalama 1,5 gün olduğu, yalnızca 2012 yılında 2,5 gün artarak 4 güne yakın bir ortalama çıktığı görülmektedir. Yerli turistlerin ortalama kalış sürelerinde de çok fazla bir değişiklik olmadığı, en yüksek seviyenin ise 2010 yılında olduğu dikkat çekmektedir. Giresun il genelinde 2005-2014 yılları arasındaki işletme doluluk oranları Tablo 4'de yer almaktadır.

Tablo 4. Giresun'da 2005-2014 Yılları Arasındaki İşletme Doluluk Oranları

Yıllar	Doluluk Oranı (%)		
	Yabancı	Yerli	Toplam
2005	0,35	22,40	22,76
2006	0,39	23,72	24,12
2007	0,09	23,23	23,32

2008	0,39	28,24	28,63
2009	1,11	25,30	26,41
2010	0,34	21,61	21,96
2011	1,09	31,79	32,88
2012	3,57	32,81	36,38
2013	1,18	33,28	34,46
2014	1,78	30,87	32,64

Kaynak: yigm.kulturturizm.gov.tr (2014) Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü Turizm İstatistikleri, Erişim Tarihi: 31 Aralık 2014

Tabloya göre işletme doluluk oranlarının yabancı turistlerde 2009 yılına kadar %1'in altında olduğu, en yüksek yılın ise 2012 olduğu görülmektedir. Yerli turistlerin işletme doluluk oranlarında 2005 yılında %22'lerde, 2014 yılında %31'lerde olması aradaki artışı göstermektedir. İşletme doluluk oranlarındaki göstergeler yerli turistlerin Giresun'daki konaklama işletmelerinin ana pazarı olduğunu ispatlamaktadır. Tablo 5'de 2014 yılına ait Giresun'da ve Türkiye genelinde işletme belgeli ve belediye belgeli konaklama işletmelerine ait geceleme sayıları yer almaktadır.

Tablo 5. 2014 Yılı Giresun İli Ve Türkiye Geneli İşletme Belgeli ve Belediye Belgeli Konaklama İşletmelerine Ait Geceleme Sayıları

İşletme Belgeli	Geceleme		
	Yabancı	Yerli	Toplam
Giresun	6.141	106.758	112.899
Türkiye	97.581.075	32.488.842	130.029.917
Oran	%0,006	%0,3	%0,08
Belediye Belgeli	Geceleme		
	Yabancı	Yerli	Toplam
Giresun	570	84.429	84.999
Türkiye	21.358.066	30.205.507	51.563.573
Oran	%0,002	%0,2	%0,1

Kaynak: yigm.kulturturizm.gov.tr (2014) Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü Turizm İstatistikleri, Erişim Tarihi: 31 Aralık 2014

Tabloda görüldüğü üzere Giresun'daki işletme belgeli tesislerde yabancı turist geceleme sayısı Türkiye genelinin %0,006'sını, yerli turist geceleme sayısı ise Türkiye genelinin %0,3'ünü oluşturmaktadır. Giresun'daki belediye belgeli tesislerde yabancı turist geceleme sayısı Türkiye genelinin %0,002'sini yerli turist geceleme sayısı ise Türkiye genelinin %0,2'sini oluşturmaktadır. Türkiye geneliyle kıyaslandığında Giresun'daki geceleme sayılarının bir hayli geride olduğu anlaşılmaktadır.

Sezer'in (2014:100) yaptığı araştırmada 2013 yılında Giresun'u ziyaret eden yerli turist sayısının 649.806 kişi, yabancı turist sayısının 35.028 kişi olduğu ortaya çıkmıştır (Sezer, 2014). Milliyet haber sitesinde çıkan haberlerde Giresun Kültür ve Turizm İl Müdürü Hulusi Güleç, Giresun'a 2015 yılında toplam 768 bin turist geldiği 2016 yılı için bu sayısının 1 milyonu bulmasını beklediklerini beyan etmiştir (www.milliyet.com.tr., 2016). Ancak Giresun'u her yıl ne kadar turist ziyaret ettiğine dair Kültür ve Turizm Bakanlığı turizm verilerinde net bir bilgiye rastlanmamıştır. Giresun'u ziyaret eden turist sayılarının doğru olduğu düşünülürse yukarıdaki tablolarda verilen

konaklama sayılarına göre Giresun'a gelen turistlerin konaklama yapmadıkları, gününbirlik ziyaretçi olarak transit geçtikleri anlaşılmaktadır.

Giresun'un ağırladığı turistlerin profillerinin araştırılmasına yönelik literatürde her hangi bir çalışmaya rastlanamamıştır. Ancak turizm verilerinden yola çıkılacak olursa daha çok yerli turist profiline sahip olduğu görülmüştür. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın her yıl çıkardığı turizm verilerinde Giresun'a gelen yabancı turistlerin milliyetlerine ilişkin bilgiler en son 2006 yılına kadar sunulmuş fakat 2006 yılından günümüze kadar gelen yıllarda bu veriler ortaya konmamıştır. 2006 yılına kadar olan verilerde milletlere göre bakıldığında ağırlıklı olarak Rus, Alman, Yunan, Amerikan, Fransız ve Çin uyruklu turistlerin Giresun'u ziyaret ettikleri belirtilmektedir (yigm.kulturturizm.gov.tr, 2014). Günümüzde bazı gazete ve haber sitelerine göre milletler bazında Arapların ziyaret etmeye başladıkları bilinmektedir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Birincil veri toplama tekniklerinden anket yöntemi uygulanarak Giresun ili içerisinde yer alan yerel halk ve sektör temsilcilerinin bölgenin turizm potansiyeline yönelik değerlendirmeleri ölçülmüştür. İki bölümden oluşan anket formunun birinci bölümde ankete katılanların demografik bilgilerini öğrenmeye yönelik sorular, ikinci bölümde ise bölgenin turizm potansiyeline ilişkin sorular yer almaktadır. Anket formu; Kim (2002), Uluer (2009) ve Şahiner (2012) tarafından hazırlanan doktora ve yüksek lisans tezlerinde kullanılan örnek çalışmalarda belirlenen konular dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Araştırmada kullanılan ölçek; çoklu ölçek türlerinden likert ölçeğidir. Çoklu ölçekler birçok maddeden meydana gelmekte ve maddelerin ölçeğin tamamına göre değerlendirilmesinden oluşmaktadır. Genellikle tek boyutlu şekilde ölçülemeyen, çok boyutlu kavramların ölçülmesinde kullanılır. Likert ölçeği Rennis Likert'in geliştirdiği bir ölçek türü olup sosyal bilimlerde araştırmalarında yaygın olarak kullanılmaktadır. Likert ölçeği genellikle araştırmaya katılanların eğilimlerini ve tutumlarını ölçmek için kullanılır (Altunışık vd., 2012). Anket soruları kapalı uçlu ve 5'li likert (1= Kesinlikle Katılmıyorum, 2= Katılmıyorum, 3= Kararsızım, 4=Katılıyorum, 5= Kesinlikle Katılıyorum) ölçeğine göre hazırlanarak 23 adet sorudan oluşturulmuştur. Anket formunda yer alan 23 adet sorunun SPSS programında faktör analizi yapılarak 5 ayrı gruptan oluştuğu tespit edilmiştir. Bu oluşturulan gruplar içerisindeki sorular sınıflandırıldığında; turizmin olumlu ekonomik etkileri turizmin olumlu sosyal etkileri, turizmin olumsuz ekonomik etkileri, turizmin olumsuz sosyal etkileri ve turizm ile ilgili yeterlilik olmak üzere adlandırılmıştır. Kolayda örnekleme yönteminin kullanıldığı araştırmanın evrenini Giresun ilindeki yerel halk ve sektör temsilcileri oluşturmaktadır. Ekonomik ve zamansal kısıtlar sonucunda örneklem olarak 398 kişiye ulaşılmış ve anket uygulaması yapılmıştır. Örneklemede olasılığa dayalı olmayan tekniklerden kolayda örnekleme göre istenilen büyüklüğe ulaşıncaya kadar ankete cevap veren herkes örneğe dahil edilir (Altunışık, vd., 2012). Bu sayının analizler için yeterli sonucu vereceği varsayılmıştır.

BULGULAR

Faktör analizi; çok sayıda değişken arasındaki ilişkiyi temel boyutlara indirgemek için kullanılan analiz tekniğidir (Altunışık vd., 2012). Araştırmada elde edilen veri setinin faktör analizi için uygun olup olmadığına

bakmak için kullanılan yöntemlerden KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) örneklem yeterlilik testi değerlerine (Kalaycı, 2010) bakılmış ve 0,867 olduğu tespit edilmiştir. Bu değer 0,5'ten büyük ve veri setinin faktör analizi yapmak için yüksek bir değer (Altunışık vd., 2012) olduğu ortaya çıkmıştır. Faktör analizi matrisine göre ortaya çıkan beş farklı faktör araştırmanın temelini oluşturmuştur. Ortaya çıkan bileşenlere şu şekilde isimler verilmiştir:

Boyut 1- Turizmin Olumlu Ekonomik Etkileri

Boyut 2- Turizmin Olumlu Sosyo-Kültürel Etkileri

Boyut 3- Turizmin Olumsuz Sosyo-Kültürel Etkileri

Boyut 4- Turizmin Olumsuz Ekonomik Etkileri

Boyut 5- Turizm İle İlgili Yeterlilik

Elde edilen alfa (α) katsayısı genel skorun ölçek içerisindeki her bir soruya ilişkin puanların toplanmasıyla elde edilen ölçeklerde, soruların birbirlerine yakınlığını yada benzerliğini gösteren bir katsayıdır. Alfa (α) katsayısına bağlı olarak ölçeğin güvenilirliği aşağıdaki şekilde gösterildiği gibi yorumlanır (Kalaycı, 2010):

- $0,00 \leq \alpha < 0,40$ ise güvenilir ölçek değildir.
- $0,40 \leq \alpha < 0,60$ ise güvenilirliği düşük ölçek
- $0,60 \leq \alpha < 0,80$ ise oldukça güvenilir ölçek
- $0,80 \leq \alpha < 1,00$ ise yüksek derecede güvenilir ölçektir.

Oluşturulan faktörlere ilişkin yapılan güvenilirlik analizine göre bulunan beş faktörün güvenilirlik sonuçları Cronbach Alpha (α) katsayısına göre hesaplanarak analiz edilmiştir. Tablo 6'da ölçeğin kapsadığı boyutlara ilişkin alfa (α) değerleri gösterilmektedir.

Tablo 6. Ölçeğin Kapsadığı Boyutlara İlişkin Güvenirlilik Düzeyleri

	Turizmin Olumlu Ekonomik Etkileri	Turizmin Olumlu Sosyo-Kültürel Etkileri	Turizmin Olumsuz Ekonomik Etkileri	Turizmin Olumsuz Sosyo-Kültürel Etkileri	Turizm İle İlgili Yeterlilik
	Cronbach's α	Cronbach's α	Cronbach's α	Cronbach's α	Cronbach's α
Giresun Geneli	0,883	0,822	0,778	0,668	0,746

Tablo 6'da çalışmanın boyutlarına bakıldığında çıkan güvenilirlik sonuçlarına göre sırasıyla; turizmin olumlu ekonomik etkileri alfa değeri 0,883 olup yüksek derecede güvenilir olduğu, turizmin olumlu sosyo-kültürel etkileri alfa değeri 0,822 olup yüksek derecede güvenilir olduğu, turizmin olumsuz ekonomik etkileri alfa değeri 0,778 olup oldukça güvenilir olduğu, turizmin olumsuz sosyo-kültürel etkileri alfa değeri 0,668 olup oldukça güvenilir olduğu, turizm ile ilgili yeterlilik alfa değeri 0,746 olup oldukça güvenilir olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Araştırmaya katılan Giresun il ve ilçe sınırlarında yer alan yerel halk ve turizm sektöründe faaliyet gösteren işletme çalışanlarından oluşan 398 kişiye ilişkin demografik değişkenlerin frekans dağılımı Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Araştırmaya Katılan Yerel Halk ve Sektör Temsilcilerine İlişkin Demografik Bilgiler

Demografik Bilgiler		f	%
Cinsiyet	Kadın	153	38,40
	Erkek	245	61,60
Medeni Durum	Evli	109	27,40
	Bekar	289	72,60
Yaş	15-24	252	63,30
	25-34	80	20,10
	35-44	48	12,10
	45 ve üzeri	18	4,50
Gelir	0-1000 (TL)	287	72,10
	1001-2000 (TL)	61	15,30
	2001-3000 (TL)	23	5,80
	3001 (TL) ve üzeri	27	6,80
Meslek	Öğrenci	129	32,40
	Eğitimci	19	4,80
	Otel Çalışanı	114	28,60
	Seyahat Acen. Çalış.	33	8,30
	Restoran Çalışanı	103	25,90
Eğitim Durumu	İlköğretim	35	8,80
	Lise	140	35,20
	Üniversite	223	56

n=398

Araştırmaya katılan yerel halk ve sektör temsilcilerinin kişisel bilgilerine ilişkin yüzde-frekans dağılımları yer almaktadır. Bu tablodaki tanıtıcı bilgiler özellikle farklılıkları tespit etmek amacıyla yapılacak olan diğer analizlerde önemli bir veri kaynağı oluşturmaktadır. Buna göre ankete katılan yerel halk ve sektör temsilcilerinin, %38,4'ünü kadınlar oluştururken, %64,6'sını erkekler oluşturmaktadırlar. Ankete cevap veren yerel halk ve sektör temsilcilerinin; %27,4'ü evli iken %72,6'sı bekadır. Yerel halk ve sektör temsilcilerinin; %63,3'ü 15-24, %20,1'i 25-34, %12,1'i 35-44 ve %4,5'i 45 ve üzeri bir yaş grubunda oldukları görülmektedir. Yerel halk ve sektör temsilcilerinin; %72,1'i 0-1000 TL, %15,3'ü 1001-2000 TL, %5,8'i 2001-3000 TL, %6,8'i 3001 ve üzeri bir gelir grubuna sahiptir. Araştırmaya katılan yerel halk ve sektör temsilcilerinin meslek gruplarına bakıldığında %32,4'ü öğrenci, %4,8'i eğitimci, %28,6'sı otel çalışanı, %8,3'ü seyahat acentası çalışanı ve %25,9'u restoran çalışanı oldukları tespit edilmiştir. Yerel halk ve sektör temsilcilerinin; %8,8'inin ilköğretim mezunu, %35,2'sinin lise mezunu ve %56'sının üniversite mezunu oldukları görülmektedir.

Giresun il sınırları içerisinde bulunan yerel halk ve sektör temsilcilerinin Giresun'un turizm potansiyeli ölçüğünde yer alan beş boyut üzerindeki genel algılarının dağılımı Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8. Giresun İli'ndeki Yerel Halk ve Sektör Temsilcilerinin Turizm Potansiyeli Ölçeğinde Yer Alan Faktörlere İlişkin Genel Algılarının Dağılımı

	Turizmin Olumlu Ekonomik Etkileri		Turizmin Olumlu Sosyo-Kültürel Etkileri		Turizmin Olumsuz Ekonomik Etkileri		Turizmin Olumsuz Sosyo-Kültürel Etkileri		Turizm İle İlgili Yeterlilik	
	\bar{x}	ss	\bar{x}	ss	\bar{x}	ss	\bar{x}	ss	\bar{x}	ss
Giresun İli Yerel Halk ve Sektör Temsilcileri	4,14	0,67	3,77	0,77	4,01	0,94	2,78	0,88	2,02	1,05

Tablo 8'de görüldüğü üzere Giresun'da yer alan *yerel halk ve sektör temsilcilerinin* faktör boyutlarında yer alan; turizmin olumlu ekonomik etkileri, turizmin olumlu sosyo-kültürel etkileri, turizmin olumsuz ekonomik etkileri, turizmin olumsuz sosyo-kültürel etkileri ve turizm ile ilgili yeterlilik boyutları üzerindeki genel algılarının beşli likert ölçeğine göre verdikleri cevapların ortalama değerleri (\bar{x}) ve standart sapma değerleri (ss) verilmiştir. Buna göre ankete katılan *yerel halk ve sektör temsilcilerinin* turizmin olumlu ekonomik etkileri üzerindeki genel algılarının ortalamasının 4,14 olduğu ve ekonomik açıdan turizmin Giresun'a büyük katkı sağlayacağı konusuna katıldıkları anlaşılmaktadır. Buradan hareketle *yerel halk ve sektör temsilcilerinin*, Giresun'da var olan turizm sayesinde; ekonomik anlamda bir gelişim olacağına, zenginliğin artacağına, bölgeye yönelik yatırımların artacağına, istihdam olanaklarının genişleyeceğine, milli gelirin artacağına vb. konuların Giresun'a katkı sağlayacağı durumlarına katıldıkları anlaşılmaktadır. Giresun'daki *yerel halk ve sektör temsilcilerinin* verdiği cevaplara göre; turizmin olumlu sosyo-kültürel etkileri üzerindeki genel algılarının ortalamasının 3,77 olduğu ve bu ortalamanın 4'e yakın bir değer olması nedeniyle, Giresun'daki turizm olgusunun sosyo-kültürel açıdan olumlu yönde değerlendirdikleri ve bu konuya da katıldıkları tespit edilmiştir. Böylece *yerel halk ve sektör temsilcileri*; bölgenin turizm ile ilişkileri sonucunda sosyo-kültürel açıdan gelişeceğine, yabancılara karşı olumlu bakılacağına, doğal, kültürel ve tarihi değerlerin korunmasına, çevre bilincinin gelişmesine ve insanların sosyal yaşam standartlarının artacağına inandıkları sonucu ortaya çıkmaktadır. Araştırmaya katılan *yerel halk ve sektör temsilcilerinin* turizmin olumsuz ekonomik etkileri üzerindeki genel algılarının 4,01 olduğu ve bu durumun da kaçınılmaz olduğu gerçeğini kabullendikleri anlaşılmaktadır. Turizmin olumsuz ekonomik etkileri arasında mal hizmet fiyatlarının artmasının turizmin gelişmesiyle birlikte artan talep sonucunda gerçekleştiği ve bu durumda bölge halkının alım gücünün düşeceği sonucuna varılabileceği, ayrıca gayrimenkul kiralarının ve fiyatlarının artacağı konularına katıldıkları anlaşılmaktadır. Araştırmaya katılan Giresun'daki *yerel halk ve sektör temsilcilerinin* turizmin olumsuz sosyo-kültürel etkileri boyutundaki genel algılarının 2,78 olduğu ve bunun da 3'e yakın bir değer olduğundan bu konuda kararsız kaldıkları gözlemlenmektedir. Sosyo-kültürel açıdan turizm olgusunun getirdiği toplum için hoş karşılanmayan suç işleme oranlarının artması, bölge halkının aile ve sosyal yaşantısının bozulması, dil ve konuşmalarda bozulmalar, örf ve adetlerin kaybolması, geleneklerin unutulması, nüfusun artmasıyla birçok sosyal sorunun ortaya çıkması gibi konularda *yerel halk ve sektör temsilcilerinin*,

Giresun halkının zarar görebileceği konusunda kararsız kaldıkları anlaşılmaktadır. Ankete cevap veren *yerel halk ve sektör temsilcilerinin* turizm ile ilgili yeterlilik boyutundaki genel algılarının 2,02 olduğu ve bu konuya katılmadıkları tespit edilmiştir. *Yerel halk ve sektör temsilcilerinin*, bölgedeki turizm işlemlerinin sayısının ve de gösterdikleri faaliyetlerin yetersiz olduğu, ayrıca kıyı turizmine hizmet eden turistik işletmelerin ve plajların donanımlarının yetersiz olduğu düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Giresun İli'nin turizm potansiyelinin belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada; bölgenin doğal arz kaynakları, antropolojik arz kaynakları, mevcut ve geliştirilebilecek belli başlı turizm çeşitleri ve bölgenin turistik arz ve talep yapısı incelenmiştir. Buna göre Giresun'un sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel mirasın zengin olduğu ve turistik anlamda tercih edilebilir bir çekiciliğe sahip olduğu anlaşılmıştır. Bu değerler turizme kazandırılırken sürdürülebilir anlayışla muhakkak koruma altına alınması gereklidir. Koruma altına alınmadığı takdirde Giresun'un bu çekiciliklerini yitirmesi olumsuz bir durum olarak ortaya çıkabilecektir. Özellikle Giresun'un tarihi ve doğal mekanları, turizmden yüksek kazanç elde etme hırsıyla tahrip edilmemeli ve yerel halk bu konuda bilinçlendirilmelidir.

Sosyo-kültürel açıdan Giresun'un yemekleri, gelenek-göreneklere, kıyafetleri, el sanatları, halk oyunları, müzikleri vb. zenginlikleriyle turistik bir çekiciliğe sahip olduğu bir gerçektir.

Turizmin önemini vurgulamak adına bir bölgenin yada ülkenin kalkınmasında turizmin etkisinin olup olmadığını ortaya koyarken turizmin ekonomik etkilerini araştırmak gereklidir. Giresun'u ziyaret eden yerli ve yabancı turistlerin sayısı geçmiş yıllardaki verilere göre her geçen yıl dalgalı artış göstermektedir. Ancak verilere göre turist sayısının Türkiye geneline göre önemli ölçüde düşük olması, Giresun'un turizmden elde ettiği ekonomik gelirin beklentilerin altında olduğu anlamını taşıyabilir. Doluluk oranlarına göre mevcut üst yatırımların Giresun'da var olan talebi fazlasıyla karşıladığı ortadadır.

Giresun'da iklimin düzenli olarak ılıman seyretmesi nedeniyle turizm faaliyetlerinin bütün yıla yayılması mümkündür. Ayrıca sahip olduğu doğal zenginliklerle birlikte kırsal turizm alanında etkili olabileceği bir gerçektir. Turizm sayesinde yöre halkının çeşitli gelirler elde edebileceği bir durumun oluşması muhtemeldir. İli'nin sahip olduğu doğal, kültürel ve tarihi zenginlikleriyle birlikte özellikle yayla turizminin ve diğer turizm türlerinin önemli bir potansiyele sahip olduğu ortadadır. Giresun İli'nin sahip olduğu zenginliklere rağmen turizm açısından beklentilerin altında olduğu ve istenilen düzeylere ulaşamadığı anlaşılmaktadır. Giresun'un en zengin sayılabilecek olan turizm türü yayla turizmidir. Ayrıca önemli bir potansiyele sahip olduğu kıyıları ve kumsallarıyla deniz-kum-güneş turizmine de önem vermesi gerekmekte özellikle kıyılardaki alt yapı imkanlarını geliştirerek turizm üst yapılarının artırılması teşvik edilmelidir. Ayrıca komşusu olan Ordu'da 4 adet mavi bayraklı sahil bulunurken aynı kıyı özelliklerine sahip Giresun'un mavi bayrak alması için gerekli girişimlerde bulunması gerekmektedir.

Yapılan analizlerin sonucuna göre; Giresun'un yerel halk ve sektör temsilcilerinin anket sorularına verdikleri genel cevaplar doğrultusunda, turizmin Giresun'a ekonomik olarak katkı sağlayacağı, istihdamın artacağı,

zenginliğin ve toplumsal refahın yükseleceğine inanıldığı anlaşılmaktadır. Aynı şekilde sosyal ve kültürel açıdan da turistlere olumlu bakılacağı, doğal ve tarihi değerlerin korunacağı, sosyal yaşam standartlarının artacağı görüşüne sahiptirler. Turizmin olumsuz ekonomik etkilerinin gerçekleşeceği fikrine katıldıkları, buna göre mal ve hizmet fiyatlarının ve gayrimenkul değerlerinin artacağı, yerel halkın alım gücünün zayıflayacağı gibi durumları kabullenmektedirler. Yerel halk ve sektör temsilcilerinin turizmin olumsuz sosyo-kültürel etkilerine karşı genel görüşünün kararsız olduğu ortaya çıkmaktadır. Son olarak katılımcılar Giresun'da var olan turizm işletme sayılarının ve ilgili üst yapıların yetersiz olduğunu düşünmektedirler.

Giresun'daki turizmin gelişebilmesi için kamu kurum ve kuruluşlarının, turizm üst yapılarından konaklama, yiyecek-içecek işletmelerinin ve seyahat acentalarının bir takım durumları göz önüne almaları ve uygulamaları gerekmektedir. Bu açıdan araştırmada elde edilen sonuçlara göre bazı önerilerde bulunmak gerekirse yerel yönetimlerin üzerine düşen görevler şöyle sıralanabilir.

- Giresun'da bulunan doğal zenginliklerin, akarsuların, bitki örtüsünün, fauna yapısının vb. koruma altına alınması
 - Tarihi arz kaynaklarının korunması veya restore edilmesi
 - Yerel kimliği oluşturan sosyal ve kültürel değerlerin turizmden etkilenmemesi veya yok olmaması için çalışmalarda bulunulması
 - Yerel halkın turizm konusunda bilinçlendirilmesi ve sektörün gelişmesi için girişimcilik ruhunun kazandırılması
 - Turizmden elde edilen gelirin bölge ekonomisine katkısı için turistik talebi arttırmaya yönelik tanıtım faaliyetleri üzerine yoğunlaşılması
 - Bölgede var olan turizm türlerinin geliştirilmesi ve yapılabilecek diğer turizm çeşitleri için gereken alt yapı ve çalışmalarının yerine getirilmesi
 - Yayla turizmi için faaliyet gösteren alanların sayısının artırılması ve turizm merkezine dönüştürülmesi
 - Kıyı turizminin geliştirilmesi için gereken alt yapının sağlanması ve üst yapıların teşvik edilmesi
 - Bölgenin sahip olduğu temiz plajlara Mavi Bayrak statüsünün kazandırılması
 - Etkili bir turizm politika ve stratejisinin geliştirilmesi
 - Turizm sektörünün genel olarak teşvik edilmesiyle yan sektörlerin de (tarım, sanayi, inşaat, hizmet vb.) gelişmesi
 - Turizm üst yapılarının sayıca arttırılmasını teşvik ederek işsizlik oranlarının azalmasını sağlama
 - Kamu ve turizm sektörü arasında verimli bir işbirliğinin kurulması
 - Festival ve şenliklerin sayısının arttırılması
 - Çevre temizliğine önemli verilmesi ve bunun düzenli periyotlarda gerçekleştirilmesi
 - Bölgenin genel güvenliğinin sağlanarak huzurun sağlanması

Giresun'da yer alan turizm üst yapılarından konaklama, yiyecek-içecek işletmeleri ve seyahat acentalarına yönelik öneriler şunlardır:

- Turistik üst yapıların inşasında bölgenin doğasına ve kimliğine uygun olarak düzenlenmesi
- Turizm işletmelerinin doğal yapıyı bozmadan ve çevreyi kirletmeden faaliyet göstermeleri
- Sektörde çalışanların eğitilerek hizmet kalitesinin artırılması
- Bölgenin doğal ve sosyo-kültürel zenginliklerini tanıtıcı broşürlerin bulundurulması turistlere verilmesi
- Gelen turistlerin hizmetten memnun kalmalarını sağlayarak olumlu imaj bırakma
- Fiyatlama politikalarının turistik talebi arttırmaya yönelik geliştirilmesi
- Yiyecek-içecek işletmelerinin menülerini bölgenin yöresel mutfağıyla zenginleştirmeleri
- Tur güzergahlarının genişletilerek paket turların hazırlanması
- Havaalanı, terminal gibi noktalardan transfer işlemlerinin paket turlara dahil edilmesi
- Bölgede faaliyet gösteren tüm turizm işletmelerinin müşteri odaklı olmaları

Bu araştırmadan elde edilen bilgiler ışığında; Giresun'un sahip olduğu turistik değerlerle birlikte turizm potansiyelinin var olduğu gözlemlenmiş ancak şu anki mevcut turizm verilerine göre turizmin aktif bir şekilde gerçekleşmediği anlaşılmıştır. Ayrıca Giresun'un turizm sayesinde ekonomik olarak gelişeceği, sosyal ve kültürel açıdan olumlu etkileneceği, bölgeye olan turistik talebin artırılması için ilgili çalışmaların yapılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Gelecekte akademisyenlerin literatüre katkı sağlamaları için yapacakları araştırmalarda; bölgeye gelen turistlerin profillerinin çıkarılması, bölgedeki turistik talebin pazar bölümlendirmesinin yapılması, etkili bir turizm politikası ve stratejilerinin geliştirilmesi, bölgenin turizmden elde ettiği gelirin yıllara göre dağılımı ve oranlarının ortaya konması, bölgenin turizmden kaynaklı olumlu ve olumsuz çevresel etkilerinin incelenmesi önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Aksu, M. (2014). Giresun Sosyo-Ekonomik Envanter Verileri. *Giresun Sanayi Ve Ticaret Odası Yayınları*, (1), 1–178.
- Akyol, C., Güner, S., Oğan, Y., Aydın, E., Yüce, R., & Uluyurt, T. (2014). Kırsal Alanların Turizm Potansiyelinin Belirlenmesi; Artvin İli Arhavi İlçesi Örneği. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(1), 249–271.
- Altınkaynak, E. (2008). Giresun Kent Kültürü. *Giresun Valiliği Kültür Yayını*.
- Altunışık, R., Yıldırım, R., Coşkun, S., & Bayraktaroğlu, E. (2012). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri Spss Uygulamalı*. Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Aydın, D. (2015). Giresun Sağlık Turizmine Hazırlanıyor. *T.C. Sağlık Bakanlığı Giresun İl Sağlık Müdürlüğü Yayını*.

- Aydın, E., & Selvi, M. S. (2012). Kırsal Turizmde Yerel Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü Düzce İli Örneği. *Uluslararası Sosyal Ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2(2), 145–155.
- Aydınözü, D., İbret, B. Ü., & İmat, F. (2015). Jeolojik Miras Açısından Değerlendirilmesi Gereken Bir Yöremiz: Boyabat Sultansuyu Bazalt Sütunları. *Coğrafyada Yeni Yaklaşımlar*, (137–146).
- Aydınözü, D., & Solmaz, F. (2003). Doğu Karadeniz Bölümü Yaylacılık Faaliyetlerine Bir Örnek; Giresun Kümbet Yaylası. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(3), 55–69.
- Baykal, D., & Çimen, H. (2015). Sürdürülebilir Turizm ve Ekoturizm. In U. Akdu & İ. Çalık (Eds.), *Doğu Karadeniz Bölgesi Sürdürülebilir Turizm Kongresi Bildiri Kitabı* (pp. 10–21). Gümüşhane: Gümüşhane Üniversitesi Yayınları.
- Bekdemir, Ü. (1996). *Ulaşım Coğrafyası Açısından Bir Araştırma; Giresun Limanı Ve Hinterlandı*. Atatürk Üniversitesi.
- Bekdemir, Ü. (2000). *Giresun Kent Coğrafyası*. Atatürk Üniversitesi.
- Bekdemir, Ü., & Elmacı, S. (2014). Giresun İlinin Eko-Turizm Potansiyeli ve Değerlendirme Olanakları. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, Bahar(6), 1–30.
- Bekdemir, Ü., & Özdemir, Ü. (2002). Doğu Karadeniz Bölümünde Gelişmekte Olan Yayla Turizm Merkezlerine Bir Örnek: Bektaş Yaylası. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 7(7), 9–35.
- Bilici, N., & Işık, Z. (2015). Bölgesel Kalkınmada Yayla Turizmi: Rize İli Örneği. In U. Akdu & İ. Çalık (Eds.), *Doğu Karadeniz Bölgesi Sürdürülebilir Turizm Kongresi Bildiri Kitabı* (pp. 504–511). Gümüşhane: Gümüşhane Üniversitesi Yayınları.
- Bingöl Z, Özgürel G (2015) Sürdürülebilir Turizmin Bölgesel Kalkınmaya Etkisi: Gümüşhane İli Kalkınmasına Yönelik Kültür Turizmi Gelişim Modeli Önerisi. Akdu U, Çalık İ (Ed.), *Doğu Karadeniz Bölgesi Sürdürülebilir Turizm Kongresi Bildiri Kitabı* (pp. 355–369). Gümüşhane: Gümüşhane Üniversitesi Yayınları.
- Dincu, A. (2015). Tourism Potential and Its Role in the Development of Tourist Activity. *Scientific Papers: Animal Science And Biotechnologies*, 48(2), 183–186.
- Doğanay, H., & Coşkun, O. (2013). Türkiye Yaylacılığındaki Değişme Eğilimleri Ve Başlıca Sonuçları. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 18(30), 1–28.
- Doğu Karadeniz Turizm Master Planı. (2008).
- Emekli, G. (2015). Dağlar, Dağcılık ve Turizm. *Coğrafyada Yeni Yaklaşımlar*, 205–217.
- Emekli, G., & Soykan, F. (2014). Turizm Coğrafyası Yaklaşımıyla Türkiye Turizm Stratejisinin Değerlendirilmesi. Retrieved April 15, 2014, from https://www.academia.edu/9588752/TURİZM_COĞRAFYASI_YAKLAŞIMIYLA_TÜRKİYE_TURİZM_ST

RATEJİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ EVALUATION OF TURKISH TOURISM STRATEGY BY THE APPROACH OF TOURISM GEOGRAPHY

- Eriş, M., & İltar, G. (2013). Giresun. *Giresun Valiliği Kültür Yayını*.
- Giresun. (2010). *Giresun İl Özel İdaresi Dergisi*, 1(2), 38–49.
- Giresun İli Doğa Turizmi Master Planı. (2014). *T.C. Orman Ve Su İşleri Bakanlığı Yayını*. <http://doi.org/10.1007/s13398-014-0173-7.2>
- Giresun Yemekleri. (2008). *Giresun Valiliği Kültür Yayını*. <http://doi.org/10.1007/s13398-014-0173-7.2>
- Giritlioğlu, İ., & Avcıkurt, C. (2010). Şehirlerin Turistik Bir Ürün Olarak Pazarlanması, Örnek Şehirler Ve Türkiye'deki Şehirler Üzerine Öneriler (Derlemeden Oluşmuş Bir Uygulama). *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(4), 74–89.
- Gökçe, F. (2006). *Yerel Destinasyonlarda Turizm Potansiyelinin Belirlenmesinde Swot (Fütz) Analizi Tekniği; Giresun Örneği*. Mustafa Kemal Üniversitesi.
- Harbalıoğlu, M., Özel, G., & Erkan, B. (2013). Kilis İlinin Kırsal Turizm Potansiyeli ve Sosyo-Ekonomik Kalkınma Açısından Değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 3(2), 55–61.
- Işık, A. (2007). Doğasıya Giresun. *Giresun Valiliği Kültür Yayını*. İltar, G. (2014). Giresun Kültür Envanteri. *Giresun Valiliği Kültür Yayını*.
- Kalaycı, Ş. (2010). *Spss Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. (Şeref KALAYCI, Ed.). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Kapluhan, E. (2015). Şehir Coğrafyası Açısından Bir İnceleme: Bağbaşı Mahallesi (Kırşehir) Kentsel Dönüşüm Projesi. *Coğrafyada Yeni Yaklaşımlar*, 379–393.
- Kara Düzgün, Ü. (2014). Giresun Halk Takvimi, Sayılı Günler ve Bunlara Bağlı İnanış ve Uygulamalar. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, Bahar(6), 233–256.
- Karahan, M. (2015). Turizm Talebinin Yapay Sinir Ağaları Yöntemiyle Tahmin Edilmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Dergisi*, 20(2), 195–209.
- Kızıloğlu, R., Kızıloğlu, S., & Patan, T. (2015). Güvende Yayla Şenliğine Katılan Ziyaretçilerin Kırsal Turizm Bilinç Düzeyinin Belirlenmesi. *Iğdır Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 33–41.
- Kuruca, N. (2006). Giresun Tarih Ve Kültür Araştırmalarına Dair Kaynakça. *Karadeniz Araştırmaları*, Bahar(9), 55–66.
- Künü, S., & Hopoğlu, S. (2015). Turizm ve Sürdürülebilir Büyüme: Eleştirel Bir Yaklaşım. In U. Akdu & İ. Çalık (Eds.), *Doğu Karadeniz Bölgesi Sürdürülebilir Turizm Kongresi Bildiri Kitabı* (pp. 103–111). Gümüşhane: Gümüşhane Üniversitesi Yayınları.

- Meeker, M. E. (1971). The Black Sea Turks; Some Aspects Of Their Ethnic And Cultural Backround. *International Journal Of Middle East Studies*, 2(4), 318–345.
- Niçin Giresun? (2010). *Giresun Ticaret Ve Sanayi Odası Yayınları*.
- Olalı H, Timur A (1988) *Turizm Ekonomisi*. Ofis Tic. Matbaacılık, İzmir
- Özdemir, M. A., & Kervankıran, İ. (2011). Turizm Ve Turizmin Etkileri Konusunda Yerel Halkın Yaklaşımlarının Belirlenmesi; Afyonkarahisar Örneği. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (24), 1–25.
- Sezer, İ. (2014). Giresun Kentinde Yaşayanların Turizme Ve Turistlere Bakışı. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, Bahar(6), 75–103.
- Sezer, İ. (2015). Doğu Karadeniz’de Gelişme Potansiyeli Yüksek Bir Yayla Turizm Merkezi; Kulakkaya Yaylası. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 20(34), 89–114.
- Sezgin, M., & Karaman, A. (2008). Turistik Destinasyon Çerçevesinde Sürdürülebilir Turizm Yönetimi Ve Pazarlaması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (19), 429–437.
- Soykan F (2004) Turizm Potansiyelini Saptamanın Önemi Ve Bir Yöntem Önerisi. 1. *Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi* (pp. 11–31).
- Uluer, E. C. (2009). *Bitlis İlinin Turizm Potansiyeli; Kamu Ve Özel Sektör Yöneticilerinin Kanaatlerinin Araştırılması*. Sakarya Üniversitesi.
- Ulusan, Y., & Batman, O. (2010). Alternatif Turizm Çeşitlerinin Konya Turizmine Etkisi Üzerine Bir Araştırma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (23), 243–260.
- Yeşiltaş, M., Çeken, H., & Öztürk, İ. (2009). Karadeniz Bölgesindeki Turizm Olanaklarının Swot Analizi İle Değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(3), 250–269.
- Zaman, M., Şahin, İ. F., & Bayram, N. (2007). Doğu Karadeniz’de Alternatif Bir Turizm Merkezi; Kümbet Yaylası. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 12(17), 33–64.

İnternet Kaynakları

- www.giresun.gov.tr. (2015). Giresun Valiliği. Retrieved October 16, 2015, from www.giresun.gov.tr
- www.giresunblog.com. (2015). www.giresunblog.com. Retrieved October 25, 2015, from <http://www.giresunblog.com/ordu-giresun-havalimani/>
- www.giresunmuzesi.gov.tr. (2015). Giresun Müzesi Müdürlüğü. Retrieved November 14, 2015, from <http://www.giresunmuzesi.gov.tr/muzemiz/>
- www.giresunticaretrehberi.net. (2015). Lokanta ve Restoranlar. Retrieved March 15, 2015, from <http://www.giresunticaretrehberi.net/category.html?page=17&categoryId=118&townId=0>

www.milliyet.com.tr. (2016). Giresun'un 2016 Yılında Hedefi 1 Milyon Turist. Retrieved January 18, 2016, from <http://www.milliyet.com.tr/giresun-un-2016-yilinda-hedefi-1-milyon-giresun-yerelhaber-1165338/>

www.tursab.org.tr. (2015). Türkiye Seyahat Acentaları Birliği. Retrieved December 21, 2015, from <http://www.tursab.org.tr/tr/seyahat-acentalari/seyahat-acentasi-arama?search=1>

yigm.kulturturizm.gov.tr. (2014). Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü Turizm İstatistikleri. Retrieved December 31, 2014, from <http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,9851/turizm-istatistikleri.html>

Extensive Summary

Determination Of The Giresun City's Tourism Potential, A Study On The Perceptions Of Local People And Sector Representatives

Introduction

Nowadays, the tourism industry is one of the fastest growing sectors. With its rapid development, its also gradually expanding together with the situations like the development of touristic goods and services, the increase or growth of tourism superstructures and the introduction of new tourist destinations into the tourism market. Touristic products are diversified especially with the emergence of alternative tourism. Hence, new destinations that want to increase their economic revenues through tourism tend to reveal some of their differences with the diversification of touristic products to come to the forefront in tourism.

According to the knowledge that the most of the visitors prefer destinations with the image and charm elements, development of an area of a region in the field of tourism and revealing its tourism potential should be supported. Tourism demands of the people differs in the developing cities which are influenced by intense work tempo, industrialization and crowiness. In fact the sea-sand-sun tourism movements are gradually starting to leave their place to rural tourism.

Untouched natural beauties, pristine cultures, etc. makes rural tourism attractive. In rural areas, new employment opportunities are emerging with tourism. In rural areas with unemployment problems, due to the increase in tourism investments (hotel, restaurant, etc.) with the development of tourism, increases in the business opportunities supports the development of region and it leaves a positive impact on the economy. Priority of the effectivity of the tourism investments is forecasting of the tourism structure. In order to create suitable platform for these investments, research on the tourism potential of regions should be made.

The aim of this study is, putting forth the natural beauties, climate, socio-cultural wealth and tourist supply and demand structure, which are some of the tourist attractions in Giresun district, by determining Giresun city's tourism potential. Also in this study, local people and tourism sector representatives in Giresun was measured

according to a five-point likert scale. Surveys were evaluated in terms of positive and negative economical, socio-cultural effects and superstructures for tourism adequacy.

The universe of the research is composed of representatives of the local community and sector in the province of Giresun. 398 people were reached by the convenience sampling method and the survey was conducted. The demographic variables of 398 individuals, which are local people in the provinces and districts of Giresun participating in the survey and business people operating in the tourism sector, can be summarized as follows.

Of the local people and sector representatives participating in the survey, 153 are women and 245 are men. 109 are married, 289 are single. There are 252 people in the 15-24 age range. The highest income group, the number of people between 0-1000 TL is 287. Local residents and sector representatives comprise of 129 students, 19 educators, 114 hotel employees, 33 travel agency workers and 103 restaurant employees. According to the educational status, there are 35 primary education graduates, 140 high school graduates and 223 university graduates.

As a result; it is understood from the general answers given to the questionnaires that Giresun's local residents and sector representatives believes tourism will contribute in economics, increase the employment, wealth and social prosperity. Likewise, from a social and cultural point of view, they think that the tourists will be welcomed positively, the natural and historical values will be preserved and the standards of social life will be increased. They acknowledge that the idea of tourism's negative economic effects is going to happen, so that prices of goods and services and real estate values will increase, and the purchasing power of local people will weaken. It is identified that the local people and sector representatives are ambivalent about the overall negative socio-cultural impacts of tourism. Finally, the participants think that the number of tourism enterprises and related superstructures that exist in Giresun are insufficient.

In the light of the information obtained from this research; it has been observed that Giresun has the tourism potential with the touristic values, but according to the current tourism data it is understood that it's not actively taking place. In addition to these, with the help of tourism, economy of Giresun will develop and socio-cultural structure of Giresun will be positiveley influenced, but inorder to increase tourist demand related studies should be made. For the future research; the identification of the tourist profiles distribution coming to the region, preparing the market segmentation of the tourist demand in the region, developing an effective tourism strategy and policies, determinig the distribution and the proportions of the tourism income of the region according to years, examinig the positive and negative environmental effects on the region caused by the tourism are proposed.